

Bu sabahki haberler

Londra bu sabahki vaziyeti nasıl görüyor?

Vitebsk istikametindeki çevirme hareketi Almanları büyük mâ-nilerle karşılayacak

Londra 17 (A.A.) — Rus ve Alman tebliğleri bütün cephe boyunca muhasamatın dün aynı şiddetle cereyan etmiş olduğunu bildirmekle iktifa etmektedirler. Sovyet tebliğinin ifadesine göre Kızılordu takviye kat'aları almış ve mukabil hücumları gittikçe daha müessir olmaya başlamıştır. Alman tebliğinin temin ettiği nazaran Vitebsk istikametinde Kursku merkez yaparak icrasına teşebbüs edilmiş Alman çevirme hareketi Sovyet ordusunu, hareketini tadile ve Kiyefi müdafaa eden hattı alelacele takviyeye mecbur bırakmıştır. Bu Almanların büyük mâ-nilerle karşılaşacaklarının itirafı manasınca alınabilir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

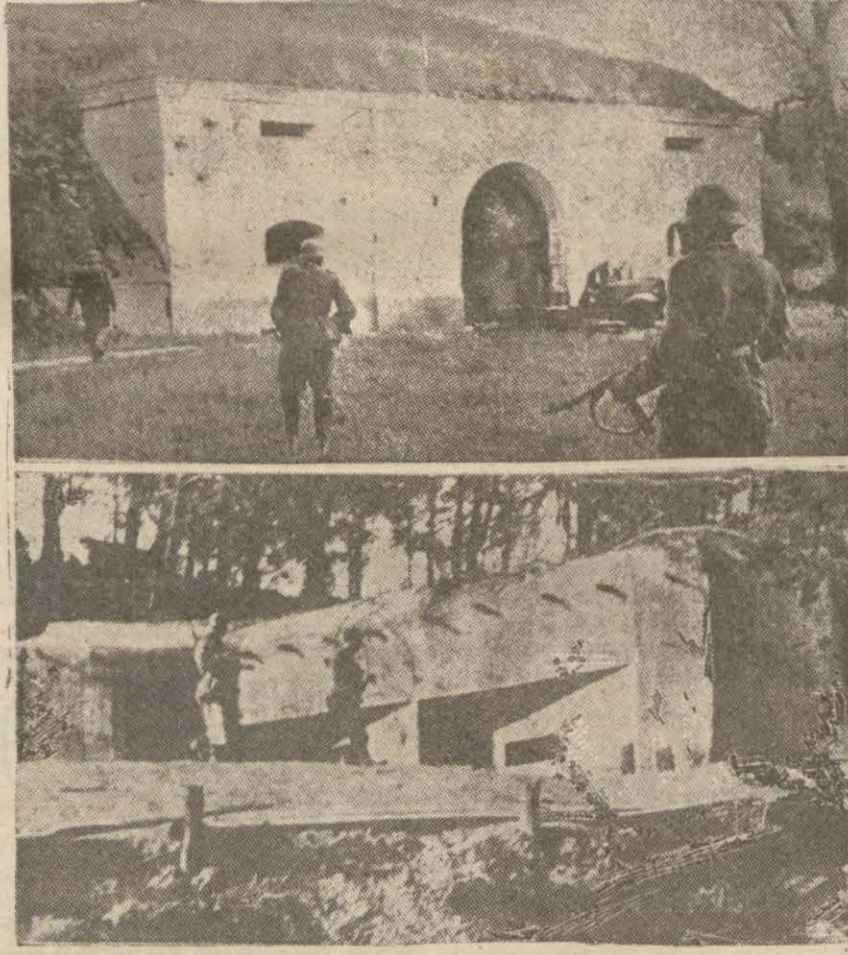
Kısa olan tebliğ muharebelerin devam ettiğini bildiriyor

Moskova 17 (Radyo) — Sovyet haber bürosu tarafından bu mesne edilen tebliği: Temmuz günü devamınca, Prohov, Smolenski, Bobrov, Novograd - Volinsk istikametinde çok şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Temmuz devamınca hava harabesi, kesif ve şiddetli dar düşmanın motorlu kuvvetleri ordusunun gerileri meydanlarını bombardımanla devam etmiştir. Aynı gün petrol tesisatı, Sulina, Tulce ve Işokçe iskeleleri hedeflerimiz tarafından bombalanmıştır. Temmuz günü bir Macar bombardıman tayyaresi Besarabyada düşürülürken teslim olmuş bir Alman tebliği harabemekte istemediklerini teslim olduklarını ifade etmektedir.

General Veygand Afrikadaki vazifesinden alındı

Moskova 17 (A.A.) — General Veygand Afrikadaki vazifesinden alınarak, General diğ. vazifelerini tahafaza etmektedir. Kabine ile ilgili şekilde tebliği mesai eyledi.

Limanlar işletme memurları hakkında Nizamname yayımlandı. Devlet Limanları İşletme Memurları Nizamnamesi, 15 Temmuz tarihinde, tebliği, tecziye usulüne tabii, tediye, tahafaz, tahsisatlar hakkında, yetki Vekilece tasdik edilmiştir. Nizamname yarın itibaren mer'iyete girecektir.

Şark cephesinden gelen son resimler: Almanlar eline geçen Sovyet istihkâmlarından ikisi

Alman tebliği

Şarkta harekât inkişaf ediyor

Kiyef önünde tank muharebeleri devam ediyor

Alman ve Fin kat'aları Leningrada doğru bir miktar daha ilerlediler

Berlin, 16 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği: Şarkta harekât müsaid şekilde inkişaf etmektedir. Birçok yerlerde Sovyet kuvvetleri tarafından yapılan nevmidane mukabil hücumları düşmana kanlı zayıf verdirilerek püskürtülmüştür.

Fin tebliği Helsinki 16 (A.A.) — Fin resmî tebliği: Salı ve Çarşamba günleri düşman Finlandiya toprakları üzerine bomba atmamıştır. Avcı tayyarelerimiz ve dafi bataryalarımız 8 (Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî vaziyet

Stalin hattında ve bu hattın derinliklerinde yapılan kanlı boğuşmalar

Sovyet ordusunun burada kat'î neticeli bir muharebeyi kabul etmiş ve var kuvvetile Alman taarruzunu durdurmak kararını vermiş olduğu anlaşılıyor

Yazan: Emekli general K...

Dünkü yani 16 Temmuz tarihli Alman ve Sovyet tebliğleri 15 Temmuz gününce, Stalin hattının bu defa Almanlar tarafından delinen veya yarılan mintakalarında tarafeynin ilerlemek veya bu ilerlemeyi durdurup püskürtmek maksadile mütakabilen yaptıkları hareketlerle ve bu hareketlerin intaç ettiği çok kanlı boğuşmalarla, geçmiş olduğunu bildirmektedirler. Bu tebliğlerin tarafeynin hava zayıflarına dair olan kısımları da berruhat birbirine çok zid malûmat ve rakamları ihtiva etmektedir. Meselâ Almanlar 14 Temmuz tarihinde...

Japonya bir askerî hareket tasarlıyor

Japon kabinesi istifa etti

Vaziyet fevkalâde nazik

Millî ve kuvvetli bir kabine kurulacak

Prens Konoye Tokyo 16 (A.A.) — Ofi: Domei ajansının bildirdiğine göre Konoye kabinesi istifa etmiştir. Milli kabine Tokyo 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Konoye kabinesi, yerini millî ve beynelmil siyasete uygun daha kuvvetli bir hükûmete bırakmak için istifa etmiştir. Bununla beraber imparatorun emri üzerine Konoye kabinesi muvakkaten vazifeye devam edecektir. (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

İSPANYANIN VAZİYETİ

B. Eden Avam Kamarasında izahat verdi

Bir meb'us, İspanyol hükûmeti hakkında uyanık bulunulup bulunulmadığını, sordu

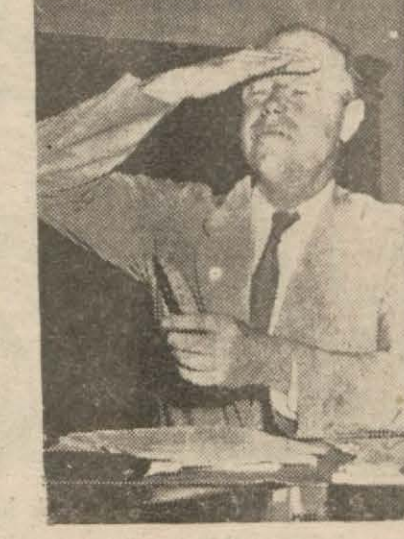
Londra, 16 (A.A.) — İspanyol hariciye nazırı B. Sunerin beyanatı hakkında Avam Kamarasının bugünkü celseesinde hükûmetin sualler sorulmuştur. İspanyol nazırı bu beyanatında Felanjin Alman arkadaşlarıyla birlikte iki (Devamı 3 üncü sayfada)

Akdenizde İngiliz hava kuvvetleri akınlar yaptılar

Yunanistanda tayyare meydanları şiddetle bombalandı

Bir kez ağır kafilesine taarruz edildi, Mesinada büyük yangınlar çıkarıldı

Kahire 16 (A.A.) — Ortasark İngiliz hava kuvvetleri umumî karragâhinin tebliği: Bu sabah erken bombardıman tayyarelerimiz Trablusgarb sahili açıklarında düşmanın ticaret vapurlarından müteşekkil bir kafilere muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. İki ağır bomba büyük bir vapura isabet ederek tamamen tahrib edilmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Hayandan Taft "Amerika halkı harbe girmek istemiyor,"

Hayandan Taft izlândanın işgalini tenkid ediyor

"Bu bir müdafaa tedbiri değildir,"

"Almanlar Amerikaya taarruz etmemişlerdir," Bir Alman denizaltısına hücum edildi

Vaşington, 16 (A.A.) — Ayan azasından cümhuriyetçi Taft, İzlandanın Birleşik Amerika tarafından işgalinin parlamentonun reyî alınmaksızın Amerikalıların (Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Ruzveltin niyeti harb mi?

Bir İsveç haberi Berlinde gayet ciddi karşılandı

"Alman milleti hiçbir korku ve endişe duymamaktadır,"

Berlinin kanaati

Berlin, 16 (A.A.) — Berlin yası mahfelleri, bugün Aftonted İsveç gazetesinin Nevvy muhabirî tarafından verilen, Ruzveltin Amerika Birleşik Devletleri Almanya arasında hava vaziyeti doğurmak niyetini bildiren haberin Alman matbuatı tarafından gayet ciddi olarak karşılanıp tebarüz ettirmektedirler. Bu mahfellerde, matbuatın lâhiyyetar mahfellerin kanaat yüzde yüz aksettirdiği beyanlanmaktadır.

İsveç haberi Alman hariciye nezaretinde, veç haberinin doğruluğundan şüphe edilmemektedir. Almanlar kanaatine bu haber, Amerikalıların aldıkları tedbirleri dair yalan ve Alman makamları tarafından duyulan bazı telmihleri teveder mahiyettedir. B. Ruzvelt vaziyetindeki düşüncesizliğe ondan doğabilecek tehlikeye, bütün dünya Avrupanın nazarı dâkatini celbetmelidir. Berlinin gayri resmî mahfellerinde, İsveç haberi, B. Ruzvelt (Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

İhtilâs davası

Sabık Kızılay veznedarı ile iki kâtibin muhakemelerine dün devam edildi

Ankara, 16 (Hususî) — Kızılay ve müdafileri avukatlar hazır bulunuyorlardı. Avukatlar, ehlihibre raporlarına itirazla tahkikatın genişletmesine, gelir ve masraflarını tebitine dair taleplerde bulundu. Şemsettin Karamızrak birçoğunda (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Örfî İdare Komutanlığına gönderilen mektublar imzasız mektublar yırtılıp atılacak

Komutanlık, kendinde medenî ve kanunî cesaret göremiyenlerin gönderecekleri imzasız mektublar mündericatının nazarı itibara alınmayacağını tebliğ ediyor

Örfî İdare Komutanlığı tebliğ ediyor: Komutanlığa gelen birçok mektublar meydanında bir kısmı da imzasız, adres ve hüviyetleri yazılmamış veya hakikate uygun olmayan tarzda yazılmış bulunmaktadır. Aynı zamanda muhteviyatlarının delilleri ve istinad edilen esasları da belirtilmemektedir. Muhtelif maksadlarla ve bir hizmet ifa etmek kasdile yazılan bu mektublarda imza ve hüviyetlerini tasrih edenlerin zarureti kanuniye olmadıkça şahsiyetleri yalnız Komutanlığa malûm kalacağı tahakkikatın kendisinde medenî ve kanunî cesaret göremiyenlerin imzasız adres ve hüviyetleri tasrih edilmeden gönderdiği bu gibi mektublar mündericattı nazarı itibara alınmayarak yırtılıp atılacaktır. 16/7/941 Örfî İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal

Hergün

Sonra ne olacak?

Ekrem Uşaklıgil

Eski muharebenin şimdi tarih olmuş seferlerine aid bir ve sıkıyı gözden geçirirken Rus seferini müteakib Almanyanın ileri sürülmüş olan bir teklifi hatırladık.

Gerçi bu yeni muharebede Rus seferi bitmiş yaklaşmış olmaktan çok uzaktır, gerçi harb demek biraz da sürpriz demektir. Yarın karşıma çıkacak olan hadiselerin ne mahiyette olacağını bilemeyiz. Ancak Almanya İngiltereye karşı bir yıldanberi öyle bir hattı hareket tutmuş ki, Rus seferinin bitmesi, tavsaması, yahud süruncemeye düşmesi sonunda da bu hattı hareket devam edebilir. Ve bu hattı hareket eski harbin son senesinde Almanya da bazı Alman generalleri tarafından ileri sürülmüş olan teklife tamamen uygundur. Bu teklifi müteakiben sonra neşredilmiş olan harb hatıralarına bakarak şöylece hülasa edebiliriz:

«Rusyanın işgal edilmiş olan topraklarında bizimle ittifaka razı olacak bir hükümet yaratalım, teşkilat yapalım, memleketin tabii ve sınıai kaynaklarından istifade edelim. Sonra mahalli ihtiyaçlardan fazla görülecek bütün kuvvetlerimizi garb cephesine nakledelim. Fakat herhangi bir taarruza girişmekten itinaya çekinelim. Birakalım taarruz karşı taraftan gelsin, fayda vermeyeceği o tarafta anlaşılın, sulhun nimetleri takdir edilsin.»

Bu teklif o zaman Almanyada kabul yüzü görmedi. Bilakis, şark cephesinin bütün kuvvetleri imkânın müsaidesiyle istifa edilerek garb cephesine getirilmekle beraber intizar siyasetinin tamamen ziddi bir yol tutularak meşhur 918 bahar taarruzu yapıldı.

Bu teşebbüsün uğramış olduğu akubeti de hatırlatalım:

Alman ordusunun cepheyi delerek mufazzal olmasına bir parmak mesafe kalmıştı. Fakat işte muharebede her şey bu bir parmaklık mesafenin geçişiyle geçilmemesine baktık. Alman ordusu o bir parmaklık mesafede durmak mecburiyetinde kaldı. Doldurulamıyacak kadar büyük zayıflık vardı. Daha fenası zafer ümidini kaybetmişti. Dahilde sarsılma başladı. Yavaş yavaş ordu ya kadar sırayet etti. Nihayet müteakibe macerasına müncer oldu.

Almanlar bu defa ister ihtiyari bir karar neticesi, ister mücbir sebepler tesiri altında eski hattı hareketlerinin tamamen ziddi bir hattı hareket tutmuş görünüyordular.

Alman ordusu geçen sene Fransayı yenerek Manş sahillerine vardığı zaman bazı iddialara göre İngiltereye geçebilecek, muvaffak olması da mümkündür. Şimdi, bu müna-sebetle Alman devlet reisinin beş altı ay evvel söylemiş olduğu bir nutkun bazı parçalarını hatırlayalım. Hülasaten şunu söylemişti:

«Alman ordusunun Fransa zaferini müteakib İngiltereye taarruz etmemiş olmasının tenkid edenler tarafından taarruz yapılmadığı için bana minnettar olacaksınız.»

Her Hilerin bu cümle ile neyi kasdetmiş olduğu tabii bilinemez. Fakat sebebi ne olursa olsun belki bütün cihanın yapılabileceğine inandığı bu tarz yapılmamış, Almanya sadece İngiliz teşebbüslerini önlemeye çalışarak, İngiltereyi havadan ve denizden sıkımsakla iktifa etmiş, bir başka tabiriyle Almanya da 1917 yılında düşünülmüş ve ileri sürülmüş olan yolu tutmuştur.

Almanya Rusya seferini istediği neticeye götürmezse tabii bu yolda devam edecektir. Fakat sayed istediği neticeyi alacak olursa hattı hareketi değişecek mi?

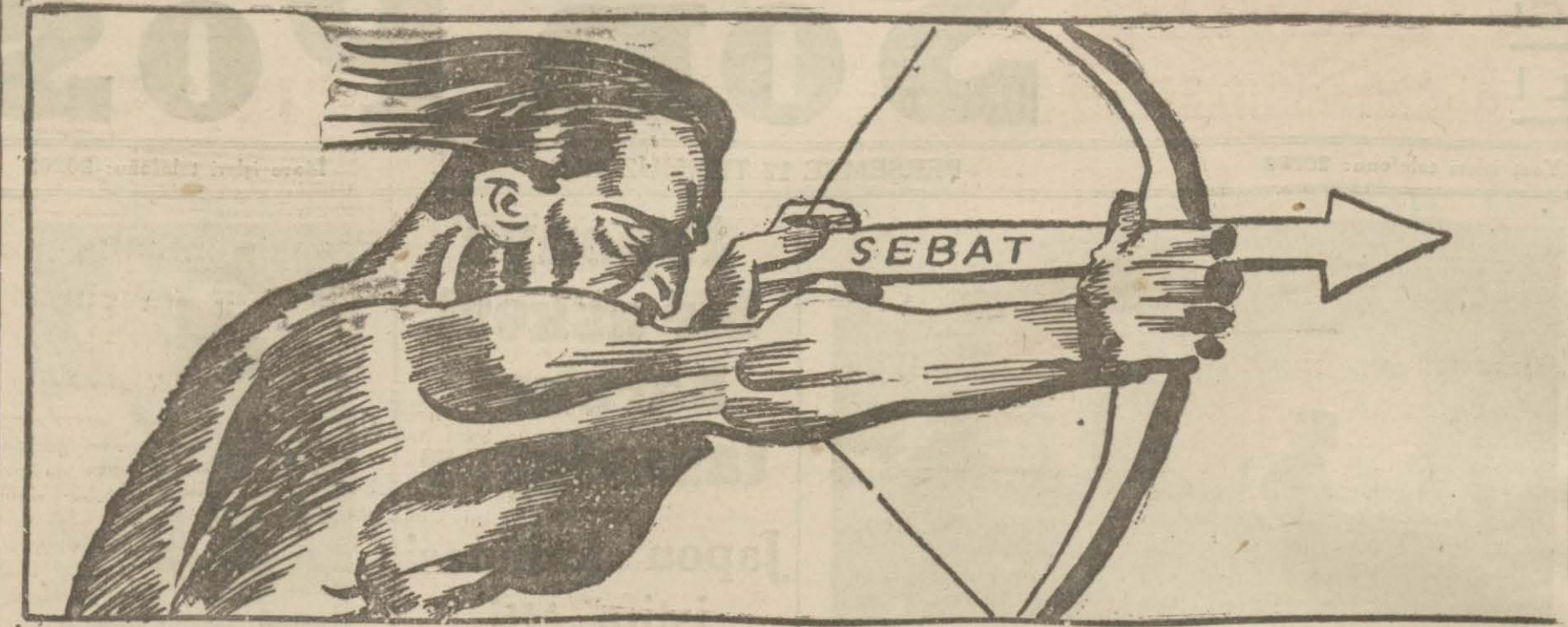
Suale kat'i olarak cevap vermek mümkün değildir. Umumi kanaat İngiltere için bir istila teşebbüsünün hattı tehlikesinin kat'i olarak geçtiği merkezindedir. Almanya belki Akdeniz ve Süveyş havzası müstesna olarak İngiltereyi sadece havada ve denizde ısgal etmekle iktifa edecek, bir anlaşma yolu aramakta ısrar gösterecektir. İngilterenin münferid bir sulh akdetmemek taahhüdünü mütaazamın olarak Rusya ile akdettiği muahede bu yolda da bir mania teşkil edemez sanırız.

Tencere yüzünden yaraladı

Şişli'de, Halepli Şükrü sokağında 8 numaralı evde oturan Safa ile aynı yer sakinlerinden Mehmed bir tencerenin kalaylanması yüzünden kavgaya tutuşmuşlar, bu esnada Safa, eline geçirdiği bir ekmek bıçağıyla Mehmed'i bacağından yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, Safa yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Resimli Makale:

İnsanların çoğu içten duyarak karar verdikleri bir işe önce dört el ile sarılırlar, tabii ki süratle yapmak isterler. Bir anket yaptık. Yüzde doksanı bu iki hasletle müşterek buldunuz. Fakat bir müddet sonra ilk heves sarsılır, betaet, isteksizlik, ümitsizlik başlar. İşte çoğumuzda eksik olan haslet budur, adına «Sebat» deriz.

Sebatkar oluyun insan bütün diğer hasletleri ne derece fazla olursa olsun, hattâ kendisinde müstakbel bir dâhînin kabiliyeti mevcut olsa dahi hiçbir işde muvaffak olamaz, çünkü o iş ilk zorlukta yeis başlayınca yarım kalır, veya bir isteksizlik neticesinde yavaşlar. Nihayet bir başkasının eline geçer. Kendimizde sebatkar olmanın tohumunu inkişaf ettirmeliyiz.

Çocuklarımızın Sıhhatı

Çocuk dispanserleri nasıl çalışıyor?

YAZAN

Profesör Doktor

İhsan Hilmi Alantar

Evvelleri, yani bundan elli yıl kadar önce hasta çocuklara bakmak için hemen hemen hiç bir müessesemiz yokken o tarihten sonra bu gibi müesseseler yavaş yavaş belirmeye başladı; fakat bu gidiş o zamanki her terakki eseri ne kadar pek verimli olmadı; burada burada tek tük bir kaç müessesesi bu işi başarmaya sa-yavmakla kaldı; nihayet bundan yirmi iki yıl önce «cümhuriyet» in fevzi ortahli aydınlatmağa başlandıktan sonradır ki - başka şubelerde olduğu gibi - çocukları koruma bahsinde de birçok teşekküller meydana konmaya başlandı.

Evvellerde hasta çocukları tedavi edebilmek için yalnız Şişli'deki çocuk hastanesi vardı; bir de o zaman Kadırga semtinde bulunan Tabiye mektebinin bir çocuk polikliniği bu işi görmekte idi; yıl geçtikçe mevcut olan ve yeniden teşekkül eden hastanelere birer çocuk polikliniği ilâve edildi; uzun yıllar hasta çocuklar böylece bir takım hastanelerin içinde ya kendilerine mahsus olarak kurulmuş polikliniklerde - can ciğer evlâd - yevahud da büyüklük için olan polikliniklerde - üvey evlâd muamelesi - görerek - tedavi edildiler.

Bu işde bu suretle başarılı olma-ceğine kani olunan cümhuriyet hükümetimiz kendini harb afetinden kurtarır kurtarmaz her şey gibi bu işi de eline aldı ve memleketin her tarafında büyük şehirlerde ve bu myeanda İstanbulda da hasta çocuklara ad bir takım dispanserler açmağa başladı; bunların sayısı ilk zamanlarda ancak bir iki iken yıl geçtikçe hem sayı, hem de genişlikleri arttı; evvelce burada var, burada var diye elle gösterilirken şimdi artık ilk merhalede hepsi sayılamayacak kadar çoğaldı; birisi gelen hasta çocukları tedaviye uğraşırken, diğeri o çocukları sinesinde saklıyor; öteki ise hasta çocuklara maddî muavenetlerde de bulunuyor.

Bu çocuk müesseseleri yalnız hükümet ve belediyeler tarafından değil, Çocuk Esirgeme Kurumu, Halk Partisi, Esnaf Cemiyeti, Tütün fabrikası gibi resmi veya tamamen hususî bir takım teşekküller tarafından da kuruluyor, o halde iş her köşesinden kavranmış bir halde'dir demektir.

Şimdi yeni teşekkül eden Yarıdım Sevenler Cemiyeti de bu işi eline almış bulunuyor; ya bizzat veya bu işi esasen vazife edinmiş başka teşekkülleri bu yolda teşvik ederek daha yenilerinin kurulmasına yardım ediyor.

Başlangıçta bu iş için hastaneler-

lerden istifade edildi; mademki birer sıhhat müessesesidir, o halde hasta çocuklar da getirilsin, dendi; yeni doğan bir çocuğun ara kucağına ihtiyacı olduğu gibi ilk zamanlarda bu işler birer hastaneye raptedildi; fakat gün, yıl geçtikçe yani teşekkül büyüdüğü artık kök salmağa başladıkça bu teşekküller birer sığıntı vaziyetinden kurtuldular, başlı başına durabilmeğe başladılar; onlar için ayrı yerler aranmağa başlandı ve bunun için de en münasib olarak eski medreseler bulundu.

Medreseler hemen hemen her büyük semtte her kalabalık ve uğrak yerlerde bulunabilen bir takım binalarda; bu binalar eskiden yobaz yetiştirme yarıyordu; fakat bunların - kelleleri değilse de - hiç olmazsa - sarıkları başlarını dan uçurulunca buralar boş kaldı.

Ötesinin ber'sinin tamirinden sonra yani Türk mimarlığı noktasından birer şaheser olan buralara konfor cihetinde de birkaç ek yapılmış bir takım güzel müesseseler meydana geldi.

Şimdi buralara çocuklar için aramp da bulunmaz birer yuva kurulmuştur; işte Edirnekapıda, Be-yazıtta, Üsküdar'da, Tophanede kurulan çocuk müesseseleri bu cüm-

ledendir; bunların bazılarında çocuklar yalnız muayene edilir ve tedavileri için ellerine birer reçete verilse bile birçoklarını da ilâçları, sütleri, mamaları bedava temin edilir; bu dispanserlerin işleri yalnız bunlarla kalmaz; yani buralarda yalnız hasta çocuklar muayene edilmeğe kalmaz; bunların hinterlandı da vardır; çocuk fazla hasta olup da evinde tedavisi kabil olmazsa veya mahzurlu ise o vakit dispanserlerin hinterlandı sayılan hastanelere de gönderilirler.

Bu çocuk dispanserleri sağlam çocuklara da bakarlar; yalnız bu sonuncu vazife bile onların ne kadar büyük işle: gördüğünü anlatmağa kifâyet; hasta olmayan çocuk daima sıhhatte demek değildir; o halde birçok sıhhatte tanıdığımız yavrular içinde hasta olanlar da bulunabilir; işte çocuğa hiç olmazsa ilk yaşlarını yaşıyanları daima sıhhatte tutabilmek, onu hastalıklardan uzak bulundurmamak için onu sık sık çocuk müesseselerine götürmek lâzımdır; ancak bu suretlerle ki onun korunmuş ve büyümesi için lâzım gelen yol aranmış olur; işte bu işi başarmak da çocuk dispanserlerinin işidir; böylece çocuk dispanserleri yalnız hasta çocuklarla meşgul olan birer sıhhi müessesesi olmaktan başka yavrularımızın sıhhatini koruyan birer yuva olarak da büyük işler gören teşekküller suretinde mü-talea edilmelidir; zaten hükümetimiz bu işi başarmış ve bu başarı günden güne daha ileriye gitmekte bulunmuştur.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Gazetelerin birinde gördük: — Amerikadan alınan ilk parti manifatura memleketimize gelmek üzere, demiş.

Haberî alâka ile, memnuniyetle, hattâ inşirahla okuduğumuzu itiraf edelim. Memleketin manifatura esya-sına pek fazla, pek hayati bir ihtiyacı olduğundan sanarlardan değiliz. Bu çeşidinden herhangi bir mal almaya niyetimiz de yok. Ancak Amerikadan bizim de beklediğimiz bir nesne var, sıklığı beş kiloyu bulmayan bir makine parçası. Altı ay, hatta daha fazla olu-

yor ki, gözümüz yoldadır. Hodbinliği büsbütün elden bırakmak ne de olsa mümkün olmuyor.

Gazetede gördüğümüz haberin bizi fazla sevindirmesinin sebebi binlerce tonluk manifatura arasında bizim beş kilonun da bir yer bulabilmesi ihtimalini düşünmekten doğdu. Fakat gördük ki, vapur henüz Amerikadadır. Oradan Basraya gelecek, boşaltılacak, gelen mal trenle yükletilecek. O halde kısa bir zaman içinde beklediğimize kavuşacağız.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

İnsanda en büyük noksan..

Sözün Kıyas

Mal benim, tasası Ellere düşüyor

E. Ekrem Talu

Konu komşu birbirine miş. kocaman ölçüde bedevi topu teşkil eden Av millîleri ana baba günü yollar. İhtiraslar, idaller, eskik yeni kinler, garazlar, nefisler, kuyruk acuları depresyon harlı mertebesine ermiş çorlor.

Ben bir kenarda seyir Çünktü benim ne ihtirasım, nim, ne garazım, ne nefsanım ne de kuyruk acılarım var. yukarı yirmi yıla varıyor onların cümlesinden kurtulmuş. Yeni baştan kurduğum kâşane içinde efendi efendi oturuyorum. Ve biricik idealim sulh ve sükun içerisinde o kâşaneyi imar etmeye zengin etmek, rahat ve huzuru refah ve kudretimi ileri götürmektir.

Civarda yangın çıkınca kaplı rıma beğli koydum. Oylesine beğiler ki, bana doğru el uzatma gafletinde bulunacaklarını vay line!

O yaman beğlere baktıkça duyduğum emniyet hissini mal yet ve derecesini ben bilirim. Huzurum tamam, tedbirlerim mükemmel. Haşşî yanına göz çevirsem çeliktan daha dayanıklı bir çember görüyorum. Bu çemberi civataları istiklâl aşkı ile ve o istiklâlî bebenihal korumak azim ile perçinlemiştim.

İşte vaziyet böyle iken, ikid birde yabancı sesler yükseliyor bana diyorlar ki:

— Senin malın emniyette değil, haberin olsun. Onda filânı veya falanın gözü var; saldırmağa hazırlanıyorlar.

Düşünüyorum. Ba ihtiar: yapar kim? Ne demek istiyor? Kendi iki eli birden kızıl kanda iken, benim malıma tasası ona neden düşüyor?

Bu suallerin cevaplarını ben veriyorum; veriyorum amma, kendi kendime. Zîr ben çok şeyler öğrendim, denedim, bildim. Dostluk ve düşmanlık işinin merkezini bendedir. Onda, bilmiyorum da mihakke vurmak istusunda benden ustası yoktur.

O kabil işlerde üstün olduğum gündenberidir duymuşum ama hazırlandım. Bu dostta da, düşmana da güvencemini bildiğimden kendime güvenecek hale geldim.

Sancağımın gölgesinde min yarılamaz cephe- stunda bütün azimimle imanımın bekliyorum.

Hiç kimse benim halime, za- tıktıbalimden endişe çekmemi istemiyor. Vatanımın mes'ulü benim koruyacağım. O işi nasıl başa- rıya çıkaracağımı da, dileyen, uzak tarihten öğrenebilir.

Nesimi adında esik bir şairi vardır. Onun, dillerde bir şan meşhur bir nefesi şöyledir:

Nesimiye sorular ki yârın ile hoş olayım, olmayayım, o âr benim, kime ne?!

Yurdumun bir bölgesine ben bir fizulül alâka gösterenlere de hemen hemen aynı cevap vereceğim:

— Şu olacakmış, bu olacakmış Vatan benim, kime ne?!

O vatani muhafaza etmeseniz rası gelince ben bilirim. tasa düşmez!

E. Ekrem Talu

TAKVİM

Rumi sene		17		Arabi sene	
1357		1941		1360	
Temmuz		PERŞEMBE		Hısr	
4		4		78	
GÜNES					
C. Âhır					
22					
GÜNES					
C. Âhır					
22					
GÜNES					
C. Âhır					
22					

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Stalin hattının arkasında Yeniden yüzlerce esir alındı

Berlin, 16 (A.A.) — Sovyetlerin, Stalin hattının arkasında Dniyep ve Duna nehirleri arasındaki bölgede yeni bir mukavemet cephesi tesis etmek hususundaki bütün çabalarını kat'i bir surette boşa çıkarmıştır. Ordunun bütün sınıflarına mensub teşekkülleri Sovyetler tarafından alelacele toplanmış bir sırada Alman kıt'aları Leningrad üzerine fasilasız bir surette yürümeğe devam etmektedir. Buna müvazi olarak Sovyet fırkalarının inihlâli de devam etmektedir.

Esirlerin ifadeleri

Alman esirlerin verdiği ifadeye göre Baltik memleketlerindeki Sovyet orduları kumandanile mayetinde bulunan 10 sübay kurşuna dizilmişlerdir. Bunun sebebi, kumandanın Baltik memleketlerinde ki mevzileri vaktinden evvel terk etmiş olmasıdır.

Vitebsk bölgesinde, Alman kıt'aları Pazartesi günü de Sovyet ordusundan yüzlerce esir almışlardır. Alman askerleri, buğday tarlalarında, ormanlarda ve dinamikte tahrib edilmiş çiftliklerde saklanmış bulunan her sınıfa mensub Sovyet askerlerini yakalayıp toplamaktadırlar. Bunlar, dağılan Sovyet fırkalarının bekayasını teşkil etmektedir.

Yakıcı staklar altında

Alman ileri hareketi yakıcı sicaklara rağmen devam etmektedir. Tanklar, delikdeşik olmuş yollarda birbirlerini takip etmektedirler. Zincirler kuma gömüldükçe dev gibi zırlı otomobilleri etrafını büyük ve kalın toz bulutları kaplamaktadırlar. Alman piyade kolonları tankları takip etmekte ve bu kafilelerin arkasından ağır çapta silâhlar taşıyan nakliye vasıtaları gelmektedir.

Müttefikler Berutta hararetle karşılandılar

Berut, 16 (A.A.) — Rooyer aiansının İngiliz kuvvetleri nezdindeki muhabiri dünkü Salı günü bildiriyor: Berutun gerek Suriyeli halkı ve gerek Fransız halkı tarafından imparatorluk kıt'alarına gösterilen hisni kabul fevkalâde samimî oldu.

Akdenizde İngiliz hava kuvvetleri akınlar yaptılar

(Baştarafı 1 inci sayfada) Berut, 16 (A.A.) — Bir vapur da tam habere ön tarafından hasara uğradı. Dün Libya sahili açıklarında İngiliz ticaret gemilerine bomba atarak tahrib eden düşman tayyareleri, bu vapurların karşılamış ve 6 adet Yunkers - 87 ile bir adet Messerschmitt - 109 tayyareleri düşürmüştür.

14/15 Yunanistanda bardıman emmuz gecesi ağır bombalarla Yunanistanın Eleusis ve Heraklion bölgelerinde düşman işgali altında bulunan hava meydanlarını bombalamışlardır. Eleusis'de tayyarelerin hareket sahaları tahrib edilmiştir. Yunanistanın tam isabetler hedefine vurulmuş ve infisi hedefe getirilmiştir. Diğer iki alanın da benzer neticeler

Aynı geyalyada tayyarelerin ağır bombardıman ve diğer Mesinde doklara muvafakiyetle hedeflere büyük taarruzlarla neticelenen bir

Alman, Rumen, Macar ve Slovak elçileri dün Moskovadan Ankara'ya geldiler

Almanyanın Moskova Büyük Elçisi bugün Ankaradan tayyare ile Berline gidecek

Ankara, 16 (A.A.) — Moskovada bulunmakta olan Alman, Macar, Rumen ve Slovak büyük ve orta elçileri müessesileri ve tebaasını getirmekte olan hususî tren bugün saat 16.30 da Ankara'ya gelmiş ve 17.40 da İstanbul'a gitmek üzere hareket etmiştir. MİSafirler istasyonda hükümet adına Hariciye Vekâleti protokol şefi Salâhattin Arbel ile Emniyet Direktörü Şinasi Tuğay tarafından selâmlanmış ve Almanya büyük elçisi ile Macar, Rumen ve Bulgar elçileri ve şehrimizde bulunmakta olan Alman, Rumen ve Macar kolonisi tarafından karşılanmıştır. İstasyonda Türk matbuat müessesileri şehrimizde bulunmakta olan bütün eenebi

matbuat müessesileri hazır bulunmakta idiler.

Alman, Macar, Rumen ve Slovak siyasi müessesileri tebaası hususî trenin Ankara garında bir saatlik tevakkufu esnasında şehrimizdeki vatandaşları tarafından izzet ve ikram edilmişlerdir.

Bu hususî trende bulunmakta olan Almanyanın Moskova büyük elçisi Von Schulenburg Alman büyük elçisinin misafiri olarak şehrimizde kalmıştır.

Von Schulenburg yarın buradan tayyare ile Berline gidecektir.

Sovyet heyeti hududu geçti Kars 16 (A.A.) — 144 kişilik bir Sovyet heyeti bugün trenle İstanbul'dan şehrimize gelmiş ve saat 16.45 te aynı trenle Rusyaya hareket etmiştir.

Haydarpaşa - Eskişehir - Afyon hattında yolcu trenleri artırıldı

Ankara, 16 (A.A.) — Bize verilen malûmata göre Devlet Demiryolları İdaresi tarafından Haydarpaşa - Eskişehir - Afyon hattında yolcu treninde vaki izdiham önlemek ve bu kısım yolcularının da daha müsaide bir şekilde seyahatlerini mümkün kılmak maksadıyla Haydarpaşadan Eskişehir ve Afyona 18/7/1941 Cuma gününden ve Afyondan Eskişehir ve Haydarpaşaya 19/7/1941 Cumartesi

si gününden itibaren munzam bir yolcu katarı işletilecektir.

Bu katarın Haydarpaşadan kalkışı 7.15, Eskişehire varışı 17.35, kalkışı 18.45, Afyona varışı 23.45 dir.

Diğer taraftan Afyondan kalkışı 3.42, Eskişehire varışı 8.50, kalkışı 9.25, Haydarpaşaya varışı 18.52 dir ve bu trenlerin Adapazarına ve Adapazarından karşılıkları da vardır.

Rus hükümet merkezi Kazana mı naklediliyor?

Nevyork, 16 (A.A.) — D. N. B.: Nevyork Times'ın Vaşingtonda salâhiyetli bir kaynaktan aldığı malûmata nazaran Sovyet hükümet daireleri ve resmî müesseseler Moskova'yı terk ederek hükümet merkezini 450 fersah mesafede bulunan Kazana nakletmektedirler. Amerikan gazetesine göre yalnız hariciye komiserliği muvakkaten Moskovadan ayrılmayacaktır. Bu sebebledir ki diplomatik mahfeller de Moskovada kalmaktadırlar.

Sovyetlerin tektizi Moskova 16 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Sovyet istihbarat bürosu müdür muavini B. Lozovski, elçilerin en eskisi olan İran elçisinin ziyareti hakkında bir gazetecinin sorduğu suale verdiği cevabda Sovyet hükümetinin Moskovadan ayrılmaya hazırlandığını söylemiş ve elçilerin Moskovadan hareketine lüzum olmadığını bildirmiştir.

Rusya, Yugoslavya, Yunanistan ve Norveç'i yeniden tanıyor Londra, 16 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Sovyetler Birliği hükümetleri İngilterenin yanı başında mücadelede iştirak eden Yugoslavya, Yunanistan, Belçika ve Norveç'i tanımağa karar vermiştir. B. Gavriloviç, Yugoslavyayı tekrar Sovyetler Birliği nezdinde temsil etmek üzere yakında Ankaradan ayrılmaktadır.

İnhisarlar Vekili Vanda Van 16 (A.A.) — İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz yanında Gümrük Muhafaza Komutanı General Lütifi olduğu halde dün şehrimize gelmiş, başta Vali, Komutan olmak üzere memurin, zabitan, teşekküller ve halk tarafından karşılanmıştır.

İngiltere ve Almanya üzerinde

Berlin, 16 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği.

İngiltere'ye karşı yapılan mücadelede Alman hava kuvvetleri New Castle'in şarkında büyük bir gilebi ciddi hasara uğratmışlardır. Muharebe tayyareleri dün Margate liman tesisatını bombardıman etmişlerdir.

Dün gece hafif düşman hava kuvvetleri garbi Almanya üzerinde uçmuşlar ve az miktarda infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Gece avcı tayyarelerimiz 3 İngiliz savaş tayyaresi düşürmüşlerdir.

İngiliz tebliği Londra 16 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği: Dün gece pek az düşman tayyaresi sahil mntakaları üzerinde faaliyette bulunmuşlardır.

Münferid bir düşman tayyaresi gece yarısından evvel cenubu garbi sahilinde bir yere bombalar atmıştır. Bir miktar hasar vardır. İnanca ziyat azdır.

Sofyada eski dört Rus sübayı idama mahkûm edildi Sofya, 16 (A.A.) — Askerî mahkeme bugün, İngiliz istihbarat servisine malûmat vermek ve casusluk suçlarıyla eski dört Rus sübayı idama mahkûm etmiştir. Zan altında bulunan diğer eski bir Rus sübayı hapisanedeki hücrelerinde intihar etmiştir. Mahkûmlar karar yedi gün içinde temyiz edileceklerdir.

Emir Abdullah Arab gençliğini birleşmeye da et etti Bağdad, 16 (A.A.) — Emir Abdullah radyoda bir nutuk söyleyerek Irak ve bütün Arab dünyası gençliğini birleşmeye davet etmiştir. Emir, hükümetin Irak menfaatlerinin ve istiklâlinin korunması hususunda uyanık bulunacağını bildirmiştir.

Leningradın maruz bulunduğu tehdid

Taymis başmuharririnin bir makalesi

Londra, 15 (A.A.) — Times gazetesinin başmuharriri, Leningradın maruz bulunduğu tehdidi bahis mevzuu ederek diyor ki:

Leningrad, henüz kaybedilmiş değildir. Kaybedilse bile kara hareketi bakımından birinci derecede büyük bir felâket teşkil etmez. Fakat bairi bakımdan bu ziyâ, çok vahim neticeler doğuracaktır. Filhakika Sovyet donanması harbinde mühim bir unsurdur ve Alman nakliye gemilerine ve gemi kafilelerine yaptığı müessir taarruzlarla faaliyetini ve ne kadar faydalar temin ettiğini isbat etmiştir.

Bu donanma harbi harici edilirse Almanlar tehlikeye ve endişeye kurtulacaklar ve gerilerle şindi Letonyada ve Estonyada kullandıkları üslerden daha iyi bir muvazaia temin etmiş olacaklardır.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada) düşman tayyaresi düşürmüştür. Bu suretle Finlandiya toprakları üzerinde düşürülen düşman tayyareleri 114 e balığ olmuştur.

Macar tebliği Budapeşte, 16 (A.A.) — Ofi: Macar edkîni harbiyesi reisi tebliğ ediyor:

Kitaatımız, dümdar muhareberinde düşman tanklarının birçok mukabil taarruzlarını taretmiştir. Hava kuvvetlerimiz, ricat halinde bulunan düşman kollarını bombardıman etmiştir.

Almanların tazyikleri

Muhtelif kaynaklardan sızan ve henüz teyid edilmiyen haberlere göre Alman orduları tazyiklerini Smolensk'in batısında ve Vitebsk bölgesinde pek fazla artırmış bulunmaktadırlar. Bu bölgelerde seri inkişaf beklenmektedir. Bir habere göre de Alman ileri unsurları Smolensk'in pek yakınına kadar gelmeğe muvaffak olmuşlardır.

Tank muharebeleri

Kiyef ölerinde de iki taraf arasında büyük miktarda tank muharebeleri olan ve bütün şiddetle devam etmektedir. Alman kuvvetleri Kiyef ölerinde betonarme tahkimatın bir kısmını Rusların çok şiddetli mukavemetine rağmen ele geçirmişlerdir. Kiyefe 15 kilometre mesafede bulunan Zitimir bölgesinde bir kısım Sovyet kuvvetleri muhasara altına alınmış bulunmaktadırlar.

Leningrad'a doğru

Kareli bölgesinde Fin ve Alman kuvvetleri Leningrada doğru bir miktar daha ilerlemişlerdir. Şimdiye kadar katettikleri mesafe 80 kilometreyi bulmuştur. Gelen mevzu haberlere göre burada seri bir inkişaf beklemek maddeten imkân dışı görülmektedir. Çünkü Kareli berzahının en geniş yeri 150 kilometre tutmaktadır ve bu mesafe dahilinde birçok göller vardır.

(Radyo gazetesi)

Hırvat gönüllüleri

Agram, 16 (A.A.) — Salı günü öğleden sonra Sovyetler Birliğine karşı harbe iştirak etmek üzere ilk Hırvat gönüllüleri ve Hırvat hava kuvvetleri azasından mürekkep mühim bir teşekkül Agramdan hareket etmişlerdir.

İspanyol gönüllüleri

Berlin 16 (A.A.) — Sovyetlere karşı harbetmek isteyen İspanyol gönüllüleri 16 Temmuz sabahı Sarrebrük'a gelecektir. İlk defa olarak Alman topraklarına gelecek olan bu «Mavi lejyon» cüzümları binlerce kişiden mürekkep bulunmaktadırlar.

Bükreş tekrar bombalandı

Bükreş 16 (A.A.) — Düşman tayyareleri dün gece Bükreş bir mahalli üzerine küçük çapta yangın bombaları atmışlardır. Çıkan yangınlar sivil koruma teşkilâtı ve itfaiye tarafından süratle söndürülmüştür. Dafi bataryalarının attığı obüslerin parçaları bir kişiyi öldürmüştür, bir kişiyi yaralamıştır. Bir düşman tayyaresi düşürülmüş, müret, tebatı esir edilmiştir.

General Veygand Cezayirde

Cezayir 16 (A.A.) — Ofi: Vichy'den hareket etmiş olan general Veygand, dün öğleden sonra tayyare ile buraya gelmiştir.

SIVASET ALEMİNDE

Prensip ihtilâflarına enaniyet karıştıran politikacılar

Yazan: Selim Ragıp Emeç

939 harbi, bundan evvelkilere nazaran birçok hususiyetler gösterdi. Bugünün mütteliklerinin yarın düşmanları olabileceğini, bir delil gibi gösterilebilecek garib hâdiseler oldu. Bu arada bazı mütteliklerin dünden bugüne birbirine karşı hasmanc kesilileri de hâlen cümlelerin meşhuru bulunuyor. Genç bu arada göze çarpan hususiyetlerden bir başkası da milletleri idare edenlerin sık sık söz söylemekte gösterdikleri tehalüktür. Evvelce bir prensip olarak kabul edilmiş esas şu idi: Top patlayınca diplomat susar.

Halbuki bu harbde, patlayan top kadar diplomatın nutukları kulakları çınlatıyor. Harb içinde devlet ricalinin ancak elzem olandan gayri zamanlarda söz söylememeleri nin başlıca hikmeti, istemiye istemiye ve belki de farkına varmadan düşmana ipucu vermek ihtimali idi. Bu defa öyle sözler söyleniyor ki bunları işitenlerin hayretten ağzıları açık kalyor. Şayed bu sözler karşı tarafı aldatmaya mahsus ve surf hayali rakam ve fikirleri ihtiva eden bir nevi laf tuzağı de gilseler, bunların en hafif tabirle gâflet addedilmemeleri için hiçbir sebep yoktur. Zamanın bu derece nezaketi içinde nefislerine bu kadar meclüb ve hareketlerinin mahiyetinden bu nisbette gafil insanlara iş başında değil, hattâ iş sonunda

dahi yer bulunmamak lâzım gelir. Harb içinde sık söz söylemenin bir diğer mahzuru da, doğru, yanlış bir prensip ihtilâfları olarak patlayan bir harbin, binnetice, bir his kavgası haline gelmek tehlikesine maruz bulunmaktır.

Filhakika mücadele hararetinin tesirile sarfolunan lakırdıların ekseriya kasdolunan manadan çok daha uzağı istihfad etmesi milletlerarası bir mücadeleye şahsi kavga edası veriyor. Meselâ bugünkü harbin tahribkâr tesirlerinden şikâyetçi olmıyan hiçbir millet tasavvur edilemez. Böyle bir vaziyette, ortaltığı kâstı kavuran bir afetir biran evvel hitama ermesini görmek istemek de, gene bütün insanları başlıca emelidir. Fakat hiçbir fecayiine şahid olduğumuz bir hercüme içinde bedbaht küremiz boşluklarında oğulduyan mermi güllütülerine bir de şahsi hakaretle rin samatası inzuman edecek olursu dünyanın akıbetinden bîhakkın şüpheye ve endişeye düşmekte hak kazanmış oluruz. Harb, evvelce zamane hükümdarlarının nefis ihtisarı ve siyasi zıddıkların meydana getirdiği bambaşka bir kompleks haline gelmiştir. Bu kadar karışık ve muğlak davalara ayrıca bir de şahis münafetini karıştırmak vaziyeti içinde çıkmış bir hale getirir. Devlet adamlarının kıyasıya bu gibi bedahatleri herketen evvel kavramak gerekir.

Selim Ragıp Emeç

Çörçilin nutku Berlin ve Romada soğuk karşılandı

Rumen radyosunun bidirdiğine göre Çörçilin son nutku Berline çok soğuk karşılanmıştır. Alman gazeteleri İngiliz başvekilinin Almanyanın yitilmesini üzerindeki sözlerini tahlil etmekte, İngilizlerin Ruslara Almanyayı vâdettiklerini söylemektedirler.

Diğer taraftan Mihver radyosu İngiltere ile Rusya arasındaki ittifak sebebiyle Çörçilin söylediği nutkun İngilterenin komünizm cephesine iltihak ettiğini iddia etmektedirler. (Radyo gazetesi)

Romada

Üç gün evvel bir ziyafet esnasında söylediği bir nutukta Almanyaya ve İtalyaya karşı İngiliz hava hücumlarının artacağı çok şiddetli bir lisanla bildiren Çörçilin bu ifadesi Romada işmizazla karşılanmıştır.

Romanın gelen haberlere göre İtalyan siyasi mehafili Çörçil tarafından mutad bir taktikle İtalyan milletinin bir kere daha korkutulmak istendiği kanaati hâsıl olmuştur. Bu hususta da denilmektedir ki:

— Bugün İtalyada herkes İtalyanın nasıl bir soğukkanlılık ve azimle Mihvere iştirak ettiğini ve harbettini bilir.

Sabahtan Sabaha: Harb Edebiyatı

İngiliz Başvekilinin bir ziyafet sofrasında yeni bir nutuk verdi. İyi tarih bilen ve umumi bilgisi kuvvetli olan İngiliz devlet adamı bu son nutku ile yalnız sevimli bir habib değil aynı zamanda kıymetli bir edib olduğunu da isbat etti. Bu son nutku siyasi manası ile değil, edebi kıymeti ile tetkik edenlerin adeta birer bilir parçası gibi birbirini kovalayarak berrek su damlaları halinde aktırdığındaki zevk verici hareketi takdir etmişlerdir.

Hâmidin yüksek üsluba misal gösterile. Tarık hitabesinde kelimeler ve fikirler nasıl birbirini kucaqlayarak bir sel gibi akıp gider. İlerse İngiliz Başvekilinin bu nutkunu dolduran fikirler de aynı ustalıkla kelimelere bir çelik sertliği

İspanyanın vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

memleket arasındaki derin dostlukları canlandırmak için silâha sarıldıklarını bildirmişti. Bir mebus İngilterenin bu hususta ne yaptığını sormuştur.

Eden şu cevabı vermiştir:

İspanyol hariciye nazırı tarafından 2 Temmuzda bir Alman gazetesine yapılan beyanatın hülasasını gördüm. Bu beyanat İspanyasını nazirinin Rus - Alman harbi karşısındaki nokta nazarını bildirmektedir. Bu beyanat Sumerin malûm olan görüşlerinde bir değişiklik için veya inkişafı göstermekte değildir. Bu hususta halen yapılacak başka bir beyanatım yoktur.

İçki mebuslardan Shinwell, Sumerin bu resmî beyanatından sonra İspanyaya İngiliz malı gönderilmesine devam edilmesinin gülünç bir şey olup olmadığını sormuştur.

Eden, bu hususta halen yapılacak bir beyanatı olmadığını tekrar söylemiştir.

Nihayet Shinwell, İspanyol hükümeti hakkında uyanık bulunulup bulunulmadığını sormuştur.

Eden şu cevabı vermiştir:

Cevabların bunun böyle olduğunu açıkça göstermektedir.

ve mermi sürati vererek pırl pırl dökülüp gitmektedir. Büyük hâdiselerin kahramanları fikir hayatında da varlık olacak kudrette iseler konuştukları lisanın azameti yaptıkları işlerin vüs'ali ve ehemmiyeti ile kaynaştırıyor. Büyük Atanın (Nutuk) da bu noktadan çok kıymetli parçalarla doludur. Hilâfet ve saltanatın ilgasına tekaddüm eden Meclis celselerinde kürsüye kadar gitmiyen heycanı fırsat vermiyen Atatürk o turduğu sarantı üzerine fırlamış ve o zaman sarıklı zümresi mühim bir cemaat tutan Meclisin durgun havasında bir şimşek gibi çaka çaka karanlığı aydınlatan hayret verici hitabesini irad etmiş. Atatürkün irticalen söylediği o tarihî kaside bütün evsafı ile yüksek üslubun ta kendisidir.

Büyük adamlar, büyük hâdiseler üzerinde siyasi akidelerini ilân ederlerken edebiyata ne sönmez eserler bırakıldıkları hiç farketmezler.

Burhan Cahid

Şehir Haberleri

Top yüzünden Validecamisinde çıkan hâdise

Namaz kılarken avluda top oynayan çocukların gürültüsünden cemaatin şikâyeti üzerine, çocuklar arasında bulunan yaşlı bir adam bekçiyi ve bir şahsı fena halde dövdü

Alksarayda, Validecamisi avlusunda vukua gelen garib bir hâdise dün adiyeye intika etmiştir. Hâdise şudur:

Evvelki gün Validecamisinde ikinci namazından çıkan cemaat avluda büyük gürültü ile top oynayan bir alay çocukla karşılaşmışlardır. Bu vaziyet caminin sükûneti ihlâl ettiğinden cemaat arasında hiddetlenenler olmuş ve hele çocukların arasında Ali isminde saçlı sakallı koca bir adamın bulunması bu umumî hiddeti büsbütün artırmıştır. Nihayet içlerinden bazıları hâdiseyi karakola şikâyet mecburiyetinde kalmışlar. Üzeyir isminde bir bekçi vak'a mahalline gelmiştir. Fakat, bekçinin müdahalesine sinirlenen Ali Üzeyirin üstüne atılarak dövmeğe başlamıştır. Maznun bu yetişmiş gibi meseleyi yatıştırmağa çalışan Reza isminde birini de belinden çıkardığı kayışla bir haftalık tedaviye muhtaç olacak şekilde dövmüştür.

Bu hâdisenin duruşmasına Asliye 7 nci ceza mahkemesinde dün başlamıştır. Celse sonunda hâkim suçlunun tevkiğini karar vererek, Üzeyirin bekçi olup olmadığının tahkiki için, duruşmayı talik etmiştir.

Satış yapmayan oduncular cezalandırılacak

Evvelce kararlaştırılmış olan odun narkının aynen ipkasında, son ra oduncular tarafından yapılan itirazlar Fiat Mürakabe Bürosu tarafından tetkik edilmiş bulunmaktadır. İleri sürülen iddiaların nakil masraflarına aid olan kısımda oduncuların haklı olduğu zannedilmektedir. Bugün yapılacak Mürakabe Komisyonu toplantısında bu meselenin de görüşülmesi ve bir neticeye bağlanması muhtemeldir.

Diğer taraftan azami fiyatlara itiraz eden bazı sahiblerinin, satış yapmaktan imtina etmesi karşısında esaslı tedbirler alınmış bulunmaktadır. Ellerinde mal bulup ta satmayan tüccarlar olur- sa bunlar hakkında milli koruma kanununa göre takibat yapılacaktır ve 2 seneden 5 seneye kadar hapis ve 500 liradan 5000 liraya kadar para cezasıyla cezalandırılacaklardır.

Ekmeğin çeşnisi değiştirildi

Belediye bir müddetten beri ekmeğin çeşnisi ve imalatı etrafında yapmakta olduğu tetkiklerini bitirmiştir. Bu tetkikler ve yapılan tahliller sonunda ekmeğin rutubet nisbeti 40 derece olarak tesbit olmuştur ve bir çuval undan 103 ekmeğin çıktığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan ekmeğin çeşnisi yeniden değiştirilmiştir. Bugünden itibaren % 60 buğday ve % 40 arpa unundan ekmeğin imaline başlanacaktır.

Değirmenler yeni tip un çıkarmağa başlamışlardır.

Pastahaneler yemek satmak istiyorlarmış!

Pastahane sahipleri Belediye'ye müracaat ederek pastahanelerinde yemek satmak istediklerini bildirmişlerdir. Halbuki belediye talimatnamesinde göre lokantaların pastahanelerden başka evsafta bulunmaları icab etmektedir. Belediye bu evsaf ve şartları pastahane sahiplerine bildirmiştir. Pastahaneler lokanta halini almak isterlerse bu şartlara riayet edeceklerdir.

Doktor Ziya Günün cenazesi bugün merasimle kaldırılıyor

Merhumun cenaze namazı Beyazıt camisinde kılındıktan sonra, üniversite merkez binasında merasim yapılacak

Bir müddet evvel menkul ve gayri menkul bir milyon lira değerindeki servetini Üniversiteye tahsis eden Dr. Ziya Günün, tedavi edilmekte olduğu Cerrahpaşa hastanesinde evvelki gece saat 24 de vefat ettiğini dün şehir taburuzunda yazmıştı.

Üniversite idaresi profesörün cenazesi için büyük bir merasim programı hazırlamıştır.

Cenaze, bugün saat 12 de, Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılacaktır ve Beyazıt camisinde namaz kılındıktan sonra talebelerinin elleri üzerinde Üniversite merkez binasına getirilecektir. Burada Üniversite namına profesör Kazım İsmail Gürkan, profesör Naci Bengisu ve iki tıbbiyeli genç tarafından birer hitabede bulunulacaktır.

Üniversitede yapılacak merasimi müteakib cenaze merhumun vasiyeti mucibince Eyübe götürülerek defnedilecektir.

Cenaze merasiminde Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Vilâyet ve Belediye erkânı, Üniversite Rektörü, profesörler, doçentler ve doktorlar bulunacaktır. Vilâyetçe tahsis edilen bir polis müfrezesi cenazeyi takip edeceklerdir.

Dr. profesör Ziya Gün Bulgaristanın Lofça kasabasında doğmuş, tıbbiyeye mezun olmuş ve bilâhale Almanyada göz hekimliği intuasını yapmıştır.

Bir müddet serbest doktorluk yapan Ziya Gün, bilâhale Darülfünun müderrisi intihab edilmiş ve uzun zaman idare ettiği tıbbiyeye mektebi kürsülerinden Vali ve Belediye Reismiz Dr. Lütfi Kırdar

Merhum Ziya Gün

dar da dahil olmak üzere memleketimize birçok kıymetli adamı yetiştirmiştir.

Kendisine Cenabıhakkın rahmetini diler, ailesine taziyelerini mizi sunarız.

Üniversitenin daveti

Üniversite Rektörlüğünden:

Servetini Üniversiteye tahsis etmek suretiler ilme ve memleketine bağlılığının yüksek delilini örnek olacak bir surette göstermiş olan muhterem Profesör Dr. Ziya Gün vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü Perşembe günü saat 12 de Beyazıt camisine isal edilecek ve buradan öğle namazını müteakib büyük merasimle talebesinin elleri üzerinde Üniversiteye getirilecektir, burada nutuklar söylenecek, merasimden sonra Eyübe kaldırılacaktır. Bütün profesörlerimiz, doçent ve asistanlarımızın İstanbulda bulunan talebelerimizin merasimde hazır bulunmalarını rica olunur.

Ayakkabı ve tamir fiyatları gittikçe yükseliyor

Pençe ve topuk tamirlerine de üç boy üzerinden fiyat tesbit edilmesi muhtemel

Ayakkabı fiyatlarının son aylar içinde % 50, hattâ % 80 bir yükselme göstermiş olması halkın yeni ayakkabı satın alması mağa karşı rağbetini azaltmış bulunmaktadır. Bu yüzden birçok kimselerin eski kunduralarını tamir ettirip giydikleri görülmektedir. Bu vaziyet karşısında tamir fiyatları da yükselmiştir. Ayakkabı tamircileri, ayakkabı fiyatlarına tesir eden kösele ve çivi gibi maddelerin pençe ve ökçe tamirinde de kullanılmakta olduğunu ileri sürmektedirler. Bu yüzden evvelce 100, 150 kuruşa yapılan pençe tamiri bugün 250 - 300 kuruşa kadar çıkmıştır.

Diğer taraftan lüştik ayakkabıları, lüştik ökçeler ve taban fiyatları da bir hayli artmıştır. Bu vaziyet karşısında Fiat Mürakabe Bürosu Mıntaka Ticaret Müdürlüğü ve Milli Sanayi Birliğinden malumat istemiştir. Bu malumat üzerinde tetkikler yapıldıktan sonra bu nevi maddelerin azami fiyatlarının tesbit edileceği söylenmektedir. Aynı zamanda ayakkabılarda pençe ve ökçe tamirleri için de birer azami fiyat konması düşünülmektedir. Eğer böyle bir karar verilirse, ayakkabıların numaralarına göre küçük, orta ve battal boy olmak üzere üç kısma tahsis edileceği ve ondan sonra fiyat tesbit edileceği tahmin görülmektedir.

Adliye Vekili dün tapu ve Eyüb adliyesini gezdi

Şehrimizde bulunan Adliye Vekili Hasan Menemencioglu, dün de İstanbul mahkemelerinde tetkik ve teftişlerine devam etmiştir.

Vekil, öğleden evvel adliyeyi ziyaret ederek, birkaç saat müddetini Hikmet Onatın odasında meşgul olmuştur.

Öğleden sonra beraberinde müddeiumumi Hikmet Onat ve hususi kalemler müdürü Şakir Aksu olduğu namde tapu dairesini ve bu bina dahilindeki sulh hukuk mahkemelerini teftiş etmiştir.

Hasan Menemencioglu, bundan sonra beraberindeki zevatla birlikte Fatih sulh mahkemesini ve daha sonra da Eyüb adliyesini ziyaret etmiş, davaları takip ederek, hâkimlerle temaslarda bulunmuştur.

Askerlik işleri:

Malûl sübay ve yetimlerin tütün ikramiyeleri

Eminönü Yerli Askerlik Şubelerinden:

1 - Eminönü yerli askerlik şubesinde kayıtlı harb malûl sübay e-ratla şehid yetimlerinin 941 yılı tütün ikramiyelerine 17/7/1941 tarihine müsadef Perşembe gününden itibaren saat 9 dan 12 ye kadar hergün tevziat yapılacağından 4 adet vesikalık fotoğrafla yedilerinde mevcut ikramiye çizdanlarıyla birlikte askerlik şubesine müracaatları.

2 - 941 yılı tütün beyiye ikramiyesine müstahak olup da haricde bulunan ve mazeretleri dolayısıyla şubeye gelmeyecek olanların tevkil ettirecekleri zat vasıtasıyla paralarının alınmasını ve bu müddeti muayyene zarfında paralarını almış olanların paraları tade edileceği ilan olunur.

Bu sene fındık mahsulü noksan, fakat talep fazla

Çuval derdi ve geçen seneden kalan fındıklar müstahsili düşündürüyor

Fındık mahsulü bu sene ümid edilen rekolteye ulaşmamıştır. Bugüne kadar elde edilen malûmata nazaran Giresun, Ordu, Tirebolu ve Trabzon mıntakalarının da mahsul umumi olarak sabit bir neticeye henüz varmamıştır. Çünkü mahsulün bir kısmı hâlen ağaçtan dökülmektedir.

Umumi olarak tahmin edilen mahsul Giresunda yüz, yüz yirmi bin, Trabzonda yüz bin, Orduda yetmiş bin, Tireboluda on beş bin kantar arasındadır.

Mahsulün az olması ile beraber müstahsili endişede değildir. Çünkü şimdiden haricden birçok talebler vardır. Bu arada birçok Alman firmalarının ve Amerikan firmalarının talepleri başta gelmektedir. Fakat tüccarın en çok düşündüren iki şekil vardır. Bunlardan birisi son zamanlarda hakikaten tedariki güç bir safhaya girmiş olan çuval işi, diğeri de geçen seneden kalan kabuksuz stok malın nakliyat güçlüğü dolayısıyla henüz satılmamış olmasıdır. Tüccar bilhassa yolsuzluktan fazla müteessir olmaktadır. Çünkü kabuksuz fındıkların çürümek ihtimali endişe vermektedir. İhraç yollarının temini üzerine tüccarın bu endişesinin izale edileceği şüphesiz addedilmektedir.

Çuval meselesi de tüccar için çok mühimdir. Tüccarlar biran evvel bu derdin halledilmesini istemektedirler.

Muhtekir yapağı tüccarlarının muhakemesine devam edildi

Evvelki gün, Asliye 2 nci ceza mahkemesinde tevki edilmiş İhsan Sarıbekir, Zeki ve Kılgoş isimlerindeki ih'tikardan maznun üç yapağı tacirinin duruşmalarına dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede hâdiseyi ortaya çıkaranlardan Fiat Mürakabe Komisyonu kontrol memuru Necdet ve komiser Şinasi ve daha bazı şahidler dinlenmiştir. Bunlar hâdisi etrafında bazı izahat vermişler, duruşma diğer şahidlerin celi için talik edilmiştir.

Barbarosun heykeli nereye dikilecek?

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün şehircilik mütehasısı M. Prost ile birlikte Beşiktaş giderek Barbaros türbesinin etrafında açılmakta olan sahada tetkikler yapmıştır. Vali ve şehircilik mütehasısı bu sahada dikilecek olan Barbarosun heykelinin yerini tesbit etmişlerdir. Heykelin hem tramvay, hem de demiz tarafından görülebilmesi için yakında yıkılmasına başlanacak olan Beşiktaş karakol binası yerinde yapılması muvafık görülmüştür.

Meydan etrafındaki istiklak muamelesi ikmal edilen kaşık bıçak fabrikasının yıkılmasına da dünden itibaren başlanmıştır.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar müteakiben Prostla birlikte Dolmabahçedeki İnönü stadı sahasına gitmiş ve tetkikler yapmıştır. Stadın malzeme vaziyeti dolayısıyla ikmal mümkün olmadığından şimdilik toprak tesviyesinin yapılması muvafık görülmüştür. İnönü stadının toprak tesviyesi ikmal edildikten sonra beden terbiyesi mükellefleri burada idman yapacaklardır.

İktisad Vekili döndü

Bir müddetten beri şehrimizde bulunan İktisad Vekili Hüsnü Çakır dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Vekil istasyonda şehrimiz İktisad mehafiline mensub zevat ve dostları tarafından teşey edilmiştir.

Görüşler

(Baştafı 2 nci sayfada)

Doğru olan bir şey varsa o da; karmızın evlendikten sonra, en iyi arkadaşımızla bizim aramızda açmasıdır. Kendisine, bekârlık hayatını, tanıdığımız diğer kadınları hatırlattığı için, onu kat'iyen sevmek. Arkadaşımızla, zevcemize sevimli görünmek için yegâne bir çare: Kendisine kur yapması lâzımdır. Fakat, bunu, da, evlilik hayatımızın ilk aylarında, dostumuzla aramızda daha iyi açmak için, karmız ballandıra, ballandıra bize anlatır.

Geçmiş maceralarımız, zevcele -rimizi biraz sıkımsakla beraber gururlarını hafifçe okşar.

Bütün kadınlar süksa sahibi erkekler tarafından beğenilmeyi isterler. Vefasız bir erkekle evlenmek onlara, müsabakaya kabul olunmuş hissini verir. Hepsini bilâistina, sadık bir don juan temenni ederler. Bu da tapkı içmeyen bir sarhoşu istemiyebilir.

Bize gelince, karmızın en iyi arkadaşını kıskanmayız; onu kat'iyen sevmeyi iyi biliriz.

Francis de Croisset'den nakleden Jale Seden

Ecnebilere ikamet tezkereleri değiştiriliyor

Emniyet dördüncü şube müdürlüğü, müddetleri Ağustos ve Eylül aylarında sona eren ecnebilere ikamet tezkerelerinin değiştirilmesi için müracaat tarihlerini şimdiden tesbit etmiş bulunmaktadır.

Yeni şekle göre, yabancılar, eski ikamet tezkereleriyle beraber müteber tabiiyet vesikaları veya müddeti uzatılmış pasaportları, dört adet vesika fotoğrafı ve ikamet tezkereleri bedeli ile birlikte müracaat ederek bunları alacakları memura bırakacaklar ve mukabilinde müracaat tarihini bildiren bir numara alacaklardır.

Değiştirme Eylülün 23 üncü gününe kadar devam edecek, bu müddeti 15 gün geçirenler mahkemeye verileceklerdir.

Küçük Haberler

● Esnaf Cemiyetlerine bağlı iş ve sanat erbabinin sikkî muayenesinin yapılmasına başlanmıştır. Şimdiki kadar meyva ve sebze istihlal ve satışları alâkalı kimselerin sikkî muayeneleri yapılmamakta idi. Bundan sonra bunların da muayeneleri yapılacaktır.

● Çubukluda çalışan amelelerden İbrahim, dün bir erzak depo -sundan mavnaya yük taşıırken, sırtındaki çuvala birlikte yere düşmüş, vücudunun muhtelif yerlerinde yaralanmıştır. Yaralı amele, tedavi edilmek üzere Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

● Belediye makine şubesi müdürlüğü berberlerdeki permanant makinelerinin muayenesi işini bitirmiştir. Bu muayeneler sonunda bu makinelerden mühim bir kısmının bozuk olduğu anlaşılmıştır. Belediye makinelerinin tamir ve istihlal işi berberlere bir aylık mühlet vermiştir.

● Belediye Çukurbostan stadının tesviye işini 42 bin liraya müteahhide ihale etmiştir. Stadın toprak tesviyesi işine yakında başlanacaktır.

TİYATROLAR

Film rejisörü Vedat Urfi temsilieri Bu akşam Taksim Altın tepe yazlık alle tiyatrosunda
BEYAZ BAYKUŞ
Facia 3 perde

Kaşık Rıza Tiyatrosu
Bu akşam Bostancıda
— Beni öpünüz —
Komedi 3 perde
Halide Pişkin temsililere iştirak edeceklerdir

İstanbul borsası

16/7/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24	
New-York	100 Dolar	130.—	
Cenevre	100 İsviç. Fr.	30.03	
Madrid	100 Peçeta	12.9375	
Yokohama	100 Yen	31.1375	
Stokholm	100 İsveç Fr.	31.005	
Altın		25.20	
24 ayar bir gram külçe altın		319	

Esham ve Tevliât

İkramiyeli % 5 1938	19.55
T. C. Merkez Bank.	131.25

SPOR

Ya Millî küme maçları, yahud Türkiye birincilikleri

YAZAN
Ömer Besim

Futbol Federasyonu hangi hedeflerle çalışıyor, iki büyük organizasyonla yakinen alakadar -dır.

1 — Millî küme maçları.
2 — Türkiye birincilikleri.
Millî küme maçları malûm olduğu üzere İstanbul, Ankara ve İzmir takımları arasında beş -nedenberi hiç aksamadan yapılan yeni bir hareketler. İlyi kötü. Muhi -te alaka uyandıran millî küme ma -çları 18 haftalık bir faaliyetten son -ra tamamlandı. Millî küme ma -çlarına iştirak eden takımların bu u -ğurdaki eforları büyük ve yorucu -dur. Deplasman yapan takımların içinde en müşkil vaziyette olan da Eskişehir Demirsport takımı idi. O -her tarafta oynadı ve bu münase -betle bir hayli de yorgun düştü.

Bir tarafta millî küme maçları kapanırken, beri tarafta Türkiye birincilikleri başlıyor. Türkiye birinciliklerinin tarihi pek eskidir. 1924 senesi başyatan Türkiye birincilikleri bugüne gelinceye kadar muhtelif şekillere ve bir takım ka -hıllara girdi.
Son aldığı şekle göre muhtelif mıntakalar, gruplara ayrılıyor, grup birincileri millî kümeye dahil üç mıntakanın birincileri ve bir sene evvelki Türkiye şampiyonunun da iştirakile bir turnua olarak yapı -yor.

Futbol Federasyonu millî küme ve Türkiye birinciliği namile ter -tib ettiği müsabakalarda iki tasnif yapmaktadır:

Memleketimizde en iyi futbol o -yunan takımı bulup meydana çı -karmak ve ona Türkiye birincisi ünvanını vermek esas olduğuna gö -re, millî kümenin mânası nedir?

Grup birinciliklerine dahil olma -yan Ankara, İstanbul ve İzmir ta -kımları millî küme namı altında ne için karşılaşıyorlar?

İsminden de anlaşılacağı üzere millî takımın içinde seçilmiş la -zım olan millî küme takımları e -rinde sonunda Türkiye birinciliği için mademki çarpışacaklardır, o halde bu millî küme ismini ortadan kaldırmak icab etmez mi?

Millî küme namile yapılacak ma -çlara önyak olan eski federas -yon, bizim gibi düşünüyordu.

Millî küme, memleketin en der -li toplu futbol oynayan mıntakala -rına mahsus maçlar olacaktı. Bey -nelmelle bir maç yapmak lâzım geldiği zaman oyunları daha ziyade gözönünde olan bu takımlar ara -sından millî takım oyuncuları seç -lecekti.

İşin maksad ve gayesi geçen se -nedenberi değışti. Nitekim Türkiye birinciliğini kazanan Eskişehir De -mirsport takımı bu lâyk olduğu ün -vandan dolayı bu mevsim millî küme maçlarına iştirak edildi.

Geçen sene Fenerbahçeyi ma -çlıb ederek Türkiye birincisi olan Eskişehir Demirsport takımı, bu mevsim millî kümede ancak sekizinci olabildi.

Millî küme maçlarının verildiği kıymet ölçüsünü, Türkiye birinci -liklerinde anlamak mümkün olma -dığına göre; futbol varlığını, ek -mek için ya millî kümeyi, yahud Türkiye birinciliklerini esas tutma -lâzımdır.

Futbolumuzun en çarpışık ma -tasi kinden halden kaldıkça halle -dilemeyecektir!..

Ömer Besim

İzmirde büyük güreş maçları yapılacak

29 Ağustosla İzmirde Fuar ma -nasebetile serbest ve greko rumen müsabakaları yapılacaktır. Birçok mıntakaların seçme takımları müsabakalara iştirak edeceklerdir.

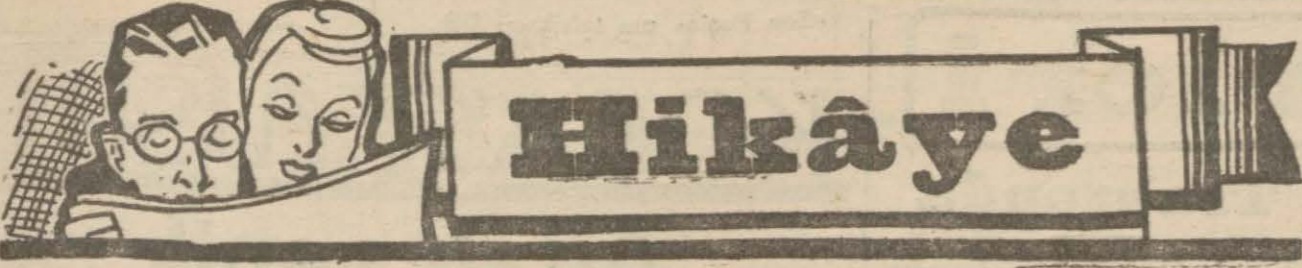
İstanbul - Ankara güreş maçı

30 Ağustosla Ankara, İstanbul güreş ekipleri arasında Ankara bir müsabakaya yapılacak. Bu müsabakalar serbest ve greko rumen olacaktır.

İstanbul atletleri Zonguldak'a gidecek

Zonguldak mıntakası İstanbul dan bir atletizm takımı davet edilmiştir. 20 kişiden müteakib bir takım 27 Temmuzda Zonguldak'a gideceklerdir.

Hikâye

NİŞANLI

Yazan: Jean Reibrach

Çeviren: Halid Fahri Ozansoy

Niçin mi evlenmedim, sevgili çocuğum? O! şimdi bunu anlatabilirim. Bu şeyler o kadar uzak ki, âdeta bana kendimden başka bir kimseye aidmiş gibi görünüyorlar ve artık benim zihnime bir solgun çiçekler melânkol'sinden başka bir şey vermiyorlar.

Akrabamdan olan ve ak saçları benim yirmi yaşım için esrarengiz bir maceranın şiirle hâlelenen Matmazel dö Prasle şimdi bana o macerasını anlatıyordu ve işte ben dikkatle dinlemek için kendisine doğru eğildiğim esnada tatlı ve hazin bir sesle hikâyesine şöyle başlamıştı:

«Yirmi yaşında idim. Seviyorum, seviyordum; tam nişanlıyız yapılmıştı ki 1870 harbi patladı. İzdivaç tehir edildi. İhtiyat zabiti olan nişanlım da harbe gitti. Anem duldü, ben onunla yalnız kaldım. O tarihte taşrada küçük bir kasabada oturuyorduk. Burası haddüden uzak olmakla beraber çok geçmeden istilâya uğruyorduk. Et-râfımızda muarebeler cereyan ederken, biz, yaralıların sevkedildiği hastane için bandlar ve yaralıların üstüne konulacak tiftikler (*) hazırlıyorduk. İhtiyat zabiti olan nişanlımın adedi çoğaldı; hususi evler bunları kabul etti ve işte bu suretle biz de birçoklarını birbirleri arkası sıra kendi evimize alıp baktık. Ben onları, sadece iyiliğin ve vatanperverliğin kadın kalbine telkin ettiği fedakârlıkla değil, fakat aynı zamanda, uzakta olan nişanlımı düşünmekten kalbimde uyanan bütün ihtirasla tedavi ediyordum; çünkü bir gün o da yaralanabilirdi ve ben ona nasıl bakılmasını istiyorsam başkalarına da işte öyle bakıyordum.

«Neyse nuniarı geçelim. Bu yaralıların yalnız bir tanesi benim hikâyem için ehemmiyetlidir. Bu, ancak bir delikanlı, âdeta bir çocuktur. Bir obüs parçası, böğürünü delmiş ve bu parçanın aksamından bakır bir kanad yarayı ve himişlemiştir. Biz onu mahvolmuş sayıyorduk ve bizim hazin vazifemiz hiç olmazsa onun birkaç günlük can çekmesini hafifletmeğe inhisar ediyorduk. O, yalnız di, ailesi yoktu; fakat onu bize daha fazla sevdiren garib bir tesadüfle kendisi de bir nişanlıdan ayrılmıştı. Bize onun itina ile sakladığı fotoğrafı ve birkaç mektubunu gösterdi ve onun yüzünden hayatta duyduğu sonsuz teessüflü ve ihtimal kendisini tekrar görmeden öleceğini düşünmekten hissettirdiği ye'si anlattı.

(*) Eskiden pamuk yerine kullanırdı.

«Annem genç kıza mektub yazdı. Cevap almıyordum iki gün geçti; bunun arkasından, daha müstacel yazdığı ikinci mektubdan sonra iki gün daha geçti. Kendimiz de merak etmekle beraber gene onu temin etmeğe çalışıyorduk. Bu karışık zamanlarda posta servisleri yolunda gitmiyordu, seyahatler bile tesadüflerle dolu idi; fakat hiç şüphesiz genç kız şimdi yolda olmalıydı. Yarı, yahud birazdan burada olacaktır.

«Maamafih nöbet ziyadeleşiyordu. Bazen bir sayıklama anında, yaralı, beklediği kızın sesini işitiyor ve yüzünü görüyorum sanıyordum. Ve sonra ümitsizliği o kadar dehşetle kalbimizi parçalıyordu ki, ben bizzat, onu getirmek için, genç kıza yanına gitmeğe düşünüyordum. Doktor beni bundan vazgeçirdi:

«Hemen bu gece gelmesi lâzımdır, dedi. Yarın çok geç olacaktır.

«Hakikaten sayıklama o gece siddetlendi. Şafaktan biraz evvel, yongunluktan bitkin olan annemi onun başucundan kaldırdım. Yaralı gözlerini bana çevirdi ve işte nazarı, yavaş yavaş, müphem ve şaşkın, nayranlıkla dolmağa başladım. Dudakları nişanlısı olan kızın ismini mırıldandı. Bir kâbus bahıyordu. Gece kandilinin ziyasından, içeriye giren ve belki kendisinin nefesini duymak için üzerine eğilen genç kız da artık teni değil, fakat nihayet koşup gelen onu görüyordu. Ellerimi tuttu, gül-gence mahabbet sözleri kekeleyerek dudaklarına götürdü. Bu anda ona aldandığını söylemek, onu tekrar ye'si içine atmak bana bir cinayet göründü. Ellerimi bırak-tım, ona yasıyacağımı temin ederek, cesaret, ümid sözleri söyledim. Hayatın bütün saadeti onun için bu dakikamda içindeydi. Değil mi ki o gelmişti, değil mi ki o bu-

radaydı, artık ölmeği kabul ediyordu. Aşk, ebedi değil midir? Ve şimdi kendisini, onunla beraber, ikisi de ebediyen birleşmiş olarak, semada görüyordum. Taşkın heyecanımı can kulakla dinledim; fazlasını da yaptım, ona cevap verdim; kendi nişanlımın hatırasını, bana, zavallı çocuk için, bu son ve muhteşem hayale uygun yalanlar ilham ediyordu. Bu suretle, sükkün bulmuştum, teselli bulmuştum daha ziyade mes'ud olarak ölecekti! Teessürümden göz yaşlarımı zor zapt ediyordum, ona güçlüğü hâlâ gi-lümsiyebiliyordum, söz söyleyebiliyordum. Ve o, şimdi, gayretle, bir kolunu vücuduma dolamıştı; beni çekiyor, yüzümü kendisine doğru eğiyordu. Nişanlısından, iki ruhun birbirine vereceği buseyi istiyordu. Bu saadeti ona reddetmek fikri bir an bile aklıma gelmedi. Beni coşturan geniş merhamet, rikkat, iyilik hamlesi içinde bu fikir bana hiç gelmezdi.

«Hâsır, dudaklarımız birleşmişlerdi. Kapı arkamdan açıldı. İçeriye annemin girdiğini düşünür-ank, konuşmaması için elimle ona işaret ederekten hiç kıpırdamıyordum. Maamafih dudaklarımız birbirinden ayrılıyor-ordu. Yaralı, hâlâ solgun olan çehresinde rüya gören çocukların te-bessümünü muhafaza ederek, yavaşça son nefesini veriyordu. Ve anksız, hakikate döner dönmez, yanmda annemden başka birisini nin bulunduğunu hissetmemle beraber, acı bir sestir çınladı, alay etti. O sesin aksini daima kulaklarımda işiteceğim:

«O! âlâ! âlâ! Arkama dönmüştüm. Nişanlım, düşman, korkunç bir halde önmü-deydi. Bu şeyi görmüş, belki de ö-lenin son sözlerini işitmişim. Bir çığlık kopardım, sonra etrafımda her şey döndü. Tahammül etmeğe

Caddebostanında feci bir tramvay kazası

Evvelki gece, geç vakit Caddebostanında bir gencin ağır surette yaralanması neticelenen bir tramvay kazası olmuştur.

Bostancıda Villâ altından oturan Necmettin adında bir genç, evvelki gece geç vakit Çukurbostan caddesinden, Kadıköy'e gitmek için kapıları kapalı bir tramvaya atlamak istemiş ve bu esnada başı yol kenarındaki elektrik direklerinden birine çarpmıştır. Çok şiddetli olan bu sadme neticesinde Necmettin başından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı defkânı, celbolunam sühhi imdad otomobili Nümune hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Lozan ve Montrö günleri toplantısı

Bakırköy Halkevinden:

Lozan ve Montrö zaferlerinin tes'idi maksadıyla 24/7/94 tarihinde saat 21.30 da caz takımının iştirakile Evimiz bahçesinde bir toplantı yapılacaktır. Bu mevzuda bir de konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

meçbur kaldığım uzun bir sinir didişmesinden, evvelki günlerin yorgunluklarından sonra, doğduğumu gördüğüm menfur şüphe beni yaktı: bayılmışım.

«Kendime geldiğim zaman nişanlım gitmişti. Annem beyhude yere ona anlatmağa çalışmıştı. Esasen o bile, ötenir ne dereceye kadar kâbusa uğradığını bilmiyordu. Tafsilâtı öğrenince o da bana hak verdi ve bu tafsilâtı nişanlıma yazarak, benim itaat ettiğim mekâdes yalını reddetmenin ne derece zalimlik olacağını ona anlatmağa çalıştı.

«Mektub eline gitti mi? bunu bilmiyorum. Bir ay sonra, Patay'da öldürülmüş olduğuna haber aldık. Bu korkunç netice o hakaretili şüpheye karşı isyanımı son radedeye çıkardı. Kendi kendime, acaba ölümlü kendisi aramadı mı ve gözleri bir lanetle kapanmadı mı diye sordum ve bu suali bazar gene kendime sormaktayım; fakat bazar şunu da düşündüğüm oldu: şayet mektub eline vardysa, şayed anladiysa, şayed bana aşkımlı geri verdiyse, o halde ihtimal daha meyyus olarak ölmüştür ve hiç şüphesiz başka hiç bir kadın onun karşısına çıkıp kendisine benim affımı ve son büsemin hayalini vermemiştir.»

Matmazel dö Prasle, düşünceli, sustu. Uzun müddet sükûtuna hürmet ettim. Sonra ona:

— Ya küçük askerim nişanlısı? Diye sordum.

Matmazel dö Prasle:

— O kız asla gelmedi!

Dedi.

Halid Fahri Ozansoy

Napolyonun Moskova Sefesi

Taarruz sıralarında Rus ordusunun vaziyeti

Yazan: Hasan Âli Ediz

— 8 —

Bolşef geri döndü ve Napolyon la olan mülakatını Çar Aleksandr'a nakletti. Bu suretle harb, gayri kabili içtinab bir hal almış oluyordu.

Çar Aleksandr, ufak bir tereddüden sonra, harbin başlamasını bildirir herhangi bir merasim yapmamasına karar verdi. Sadece, Napolyonun hududu tecavüz ettiğinin, hususi bir emirname ile bildirilmesine karar verdi.

Napolyonun taarruzu sıralarında Rus orduları, 800 verstlik bir saha dahilinde yayılmış bulunuyorlardı. Rus birinci ordu kumandanı Barklay de Tolli, önceleri harbi kabul etmeyi düşünüyordu. Fakat çok geçmeden bu fikrinden caymak lüzumunu hissetti: Çünkü Rus hududlarını tecavüz eden Napolyon ordusu, saraydaki Rus umumi karargâhının tahmin ettiğinden çok fazla idi.

Rusların 2 nci ordu kumandanı Bogroton'un emrinde, 1812 yılı Haziranın sonlarında, 6 fırka asker bulunmakta idi. Halbuki Napolyon ona karşı hemen hemen iki misli bir kuvvet, 11 fırka asker sevketti. Barklay'n emrinde 12 fırka bulunmakta idi. Napolyon ise buna karşı 27 fırkaya yakın asker sürmüşü.

Ruslar bidayette taarruzi bir plân hazırlamışlardı. Fakat Napolyon Varsova ile Königsberg arasındaki faik kuvvetleri yığına üzerine, Ruslar plânlarını tadil etmeye, ve taarruzi bir plân yerine tedafii bir plân tatbikına karar verdiler. Çünkü, Tuna ordusu da hesaba katılmak suretile Rusların ellerinde mevcut olan 360.400 bin kişilik ordudan, Napolyona karşı ancak 220 bin kişilik bir ordu kullanabileceklerdi.

Binaenaleyh, ric'at kararı verildi. Ruslar, iki fenadan birini seçmek mecburiyetini hissetmişlerdi. Ruslar, geri çekilmekle bir kısım topraklarına düşman işgali altına terk etmiş olsaklar, fakat buna karşılık bütün topraklarını işgal ettirmemek gibi bir fayda elde edeceklerdi.

Napolyon taarruzunun ilk günlerinde bir kısım Rus topraklarını terk edilmiş olması, Çar Aleksandr'ın yakın muhterlerinde derin aksiler uyanıyordu. O devrin muharrirlerinden biri yazdığı bir yazıda:

«Nasıl olur, diyor, beş gün içinde Vilnoyu vermek? Firar ederek bunca şehirleri düşmana terk etmek ne akla hizmet etmektedir?»

Rus ordusunun hakiki miktarı ne idi?

Napolyonun taarruzu geçtiği sıralarda acaba Rus ordusunun hakiki miktarı ne idi? Napolyonun taarruz sıralarında Rus ordusunun hakiki miktarı ne idi? Napolyonun taarruz

meçbur kaldığım uzun bir sinir didişmesinden, evvelki günlerin yorgunluklarından sonra, doğduğumu gördüğüm menfur şüphe beni yaktı: bayılmışım.

«Kendime geldiğim zaman nişanlım gitmişti. Annem beyhude yere ona anlatmağa çalışmıştı. Esasen o bile, ötenir ne dereceye kadar kâbusa uğradığını bilmiyordu. Tafsilâtı öğrenince o da bana hak verdi ve bu tafsilâtı nişanlıma yazarak, benim itaat ettiğim mekâdes yalını reddetmenin ne derece zalimlik olacağını ona anlatmağa çalıştı.

«Mektub eline gitti mi? bunu bilmiyorum. Bir ay sonra, Patay'da öldürülmüş olduğuna haber aldık. Bu korkunç netice o hakaretili şüpheye karşı isyanımı son radedeye çıkardı. Kendi kendime, acaba ölümlü kendisi aramadı mı ve gözleri bir lanetle kapanmadı mı diye sordum ve bu suali bazar gene kendime sormaktayım; fakat bazar şunu da düşündüğüm oldu: şayet mektub eline vardysa, şayed anladiysa, şayed bana aşkımlı geri verdiyse, o halde ihtimal daha meyyus olarak ölmüştür ve hiç şüphesiz başka hiç bir kadın onun karşısına çıkıp kendisine benim affımı ve son büsemin hayalini vermemiştir.»

Matmazel dö Prasle, düşünceli, sustu. Uzun müddet sükûtuna hürmet ettim. Sonra ona:

— Ya küçük askerim nişanlısı? Diye sordum.

Matmazel dö Prasle:

— O kız asla gelmedi!

Dedi.

Halid Fahri Ozansoy

zu sıralarında Rus ordusunun kiki miktarı hesap edilmek, boyunca yayılan ve Smolensk rine kadar bir saha dahilinde nan fili Rus ordusunun hesabı mak lâzımdır.

Şvartsenberg'in Avusturya ordusu karşısında bulunmakta Tormosof'un kumandası altında Rus cenub ordusu hesaba katılınca, Napolyon taarruz sıralarında Rus ordularının vaziyeti şöyle Broklay'in kumandası altındaki Rus ordusunun mevcudu 118 kişi idi. Bogroton'un kumandasında bulunmakta olan 2 nci ordusunun mevcudu ise 35.000 Bunların mecmuu ancak 153 tutuyordu.

Bu iki ordunun Driss, Bobr Mogilev, ve Smolensk istikamrindeki ric'atleri esnasında, bu ra tâli derecedeki birçok garni lar da iltihak etmişlerdir ki bu s de bu iki ordunun yekünü 181,8 çıkmak icab ederdi. Fakat gene ordunun içinden Petersburg yol nı muhafaza etmek üzere 25.000 şifetrik edilmiş, ve dumdar m rebelerinde de 7000 kişi kadar t olmuştur. Bu son iki rakamı, 181 den çıkınca, 1812 yılının 3 A tosunda Barlay ordularile Bogr on orduları Smolenskde birleşi Rus ordularının fili mevcu -149.800 olmak icab ederdi. Hal ki hakikatte 1 nci ordu ile 2 ordu Smolensk'de birleşince, bu ordunun müsterek mevcudları ancak 113.000 kişi olduğu görüldü. Arada 36.800 kişilik bir fark vardır ki bunu da, hastalık, fiivresaire suretlerle vukua gelen lü küntüye atfetmek lâzımgelir.

Bu suretle Smolenskte, Smolensk şehri değil de bütün Rusyayı muhafaza edecek ordunun mevcudu ancak 113.000 kişi miktarında bulunuyordu.

Rus ordusunun top vaziyetini gelince... Napolyon taarruzu arifesinde Rus ordusunun topçu kuvveti hiç de fena telâkki edilemeyecek bir halde idi. 1806 yılında Rus topçuluğunda yapılan islahat neticesinde, 1808 yılında Rus ordusunun 1550 topu ihtiva eden 130 topçu bataryası bulunmakta idi. Napolyon harbi arifesinde, yani 1812 yılında Rusyada 1600 topu bulunan 130 topçu bataryası bulunmakta idi.

Umumiyet itibarile ordu mevcudu nazarı itibara alındığı takdirde Napolyon ordusunun taarruz sıralarında Rus ordusunun topçu vaziyeti, Napolyon ordusunun topçu vaziyetinden daha müsaids bulunmaktadı idi. Rus ordusunda her bin kişiye takriben 7 top isabet ettiği halde, Napolyon ordusunda her bin kişiye ancak 4 top isabet etmekte idi.

Tabii mutlak olarak alındığı takdirde (Devamı 7 nci sayfa)

GÜNAHKÂR "Son Posta,"nın edebî romanı DÜNYA

— 18 —

Bir doktor bulalım! Kadınlardan biri hemen fırladı. Köşe başındaki Rum doktoru aldı getirdi.

Doktor yaşı bir adamdı. Odayı tahliye ettikten sonra Selmayi dikkatli bir muayeneden geçirdi. Doğruduğu zaman yüzünde bir tebeşüm vardı. Annesini çağırdı. Kadıncağz doktoru güler bir vaziyette görünce şaşırmış, sonra sevinmişti. Demek bir tehlike yoktu.

— Nasıl doktor bey? — İyi, bir şey yok. Bunlar hayırlı şeyler. Biraz yorulmuş... Zayıf bünyeliler bu ahvalde kendilerine çok dikkat emeller. Doktorun sözlerinden hiç bir şey anlamıyordu.

Doktor, kadının yüzüne merakla baktığını görünce, elini omuzuna vurdu: — Tebrik ederim. Büyük anne oluyorsunuz. Kadın, kısık bir sayha çıkarak

— Bir doktor bulalım!

Kadınlardan biri hemen fırladı. Köşe başındaki Rum doktoru aldı getirdi.

Doktor yaşı bir adamdı. Odayı tahliye ettikten sonra Selmayi dikkatli bir muayeneden geçirdi. Doğruduğu zaman yüzünde bir tebeşüm vardı. Annesini çağırdı. Kadıncağz doktoru güler bir vaziyette görünce şaşırmış, sonra sevinmişti. Demek bir tehlike yoktu.

— Nasıl doktor bey? — İyi, bir şey yok. Bunlar hayırlı şeyler. Biraz yorulmuş... Zayıf bünyeliler bu ahvalde kendilerine çok dikkat emeller. Doktorun sözlerinden hiç bir şey anlamıyordu.

Doktor, kadının yüzüne merakla baktığını görünce, elini omuzuna vurdu: — Tebrik ederim. Büyük anne oluyorsunuz.

Kadın, kısık bir sayha çıkarak

Yazan: Nusret Safa Coşkun rak, odanın ortasına yuvarlanmıştı.

Nazadan Nevine mektub

Sevgili Nevin; Benden cevap beklemeyen mektub yazdığın, beni yazılarında olsun yalnız bırakmadığın için sana pek çok teşekkür borçluyum.

Sitemlerine hak veriyorum. Fakat Nevin vaziyetimi bilsen beni mazur görecektin!

Kocamın hasta olduğunu yazmamıştım. Şimdi de dizleri tutmuyor, âdeta kötürüm oldu. Çiftliğim işleri yüzüstü kaldı. Doğru dürüst bir insan arıyorum. Hattâ gazetelere ilân vardık. Bakalım talibelerim hangisini seçecekler. Çiftliğe işten anlar bir müddet bulamazsak, beklediğimiz faydayı elde edemeyeceğiz. Evvelâ bana cazib gelen bu hayat şimdi sıkmağa başladı. Bilhassa sen de genç bir kadının Nevin, beni anlamağa çalış; yaşı ve hasta bir koca ile yaşanmak azabına katlanılmıyor. Vereceğin cevabı biliyorum: Sen de böyle

kendinden 20 yaş büyük adama varmamalıydın, diyecektin! İnsafsızlık etme Nevin! Benim ne şartlar içinde bu teklifi kabul ettiğimi, müşkül hayat şartları içinde kıvranan ailem kurtarmak maksadile bu izdivaca muvafakat ettiğimi bilmiyor değilsin.

Bir genç kadın tasavvur et ki, en ateşli çağındadır, fakat her türlü nüvazistea, sevgiden, bekle-

Geceleri onu yatmağa yattıktan sonra, yorgun üzerine çekiyordum. O da beni alımdan öpüyor, ayrıyoruz. Bunun ismi evlilik Nevin!...

Hem gülün; hem de acı...

Mektublarında fakir delikanlıya aid tafsilât birdenbire genişledi. Fakat hayret ettiğim bir nokta var: Evvedden niçin böyle bir denbire soğudun Nevin... Evlendüğün haftasında yazdığım bir mektubdu: «Evedde umduğum erkeği bulamadım!» diyordun. Bu hüküm pek erken verilmişti.

Son mektubundan anladım ki, alay ettiğini müteaddid defalar yazdığın Sedada karşı sende hakiki bir alâka varır. Böyle olmasaydı, onun çalıştığı yere kadar gitmez, bu münasebeti tekrar talezelemeğe kalkmazdın.

Lâkin niçin söylemiyeyim. Nevin... Bu çocuğum, yazdığım şekilde, kadınlığın bütün kuvvetile kullanmana rağmen sana mukabele etmeyeisindeki irade kuvvetine hayran oldum. Hele babamın dairesinde tekif ettiğin dolgun maaş vazifeyi kabul etmeyiği tam bir gurur nürunesi... Böyle erkekler ne de olsa takdire lâyıktır Nevin... İstanbuldan uzaklaşmak kararı, seni ne kadar sevdiğini gösterir. Hak vermek lâzım bu çocuğa... Uğradığı sukutu hayal az, başına gelen kolay unutulur bir

macera değil... «Buradan uzaklaşmasına mâni olacağım, göreceksin» diyorsun. Tavsiye etmem. Bu çocuğu rahat bırak Nevin... Tekrar onu aynı yola döndürmeği artık bir gurur meselesi yaptığını yazıyorsun amma, nihayet gene onu yarıyolda bırakacak değil misin?

Nevin, birkaç gün için buraya gelsene... Sana çok ihtiyacım var. Hem hava alırsın, görsen buraları öyle güzel ki... Bizim çiftlik, buranın en büyük çiftliği... İçinden birkaç su akıyor. Hele akşamları zevkine doyum olmuyor. Sürüle-

rin alacakaranlıkta çıngraklarını sallıyarak dönüşleri, gece yavaşmaların yattığı yerden gelen bağlama sesleri insana hayalindeki köy hayatını yaşıyor.

Hele mehtablı geceleri bir gör-sen... İnsan bu dekor içinde şair olur amma, bende o kabiliyet yok. Sabı Nevin, birkaç gün için olsun geliver. İstersen kocanı da beraber getir... Gelirsen benim öyle memnun edersin ki... Sıkılaçağın hiç zannetmem... Amma biliyorum, şimdi Sedadı yolundan çevirmekle meşgulsün, bu işi bırakıp gelebilecek misin?

(Arkası var)

İçki yasak edilmeli mi?

Gönderilen cevapların neşri devam ediyor

İçki taraftarları

İvazenesi yerinde olanlar içki içmekten çekinmelidirler,,

Bola Tabakçılar mahal- de Paşaköy sokak 1 nu- da Ahmed Yüksel:

İçkinin menedilmesi doğru değildir. Üç beş kişinin asiye ve yeti bozması mühim bir şeyi zevkünden ve neşesinden um bırakmak haksızlık olur. Nevi alkol, muayyen miktar- lımda takdirde vücud için yararlıdır. Fakat işi aşırı bir de- veyden bazı insanlar da değildir. Bunları itidale sev- ek bir takım kanunî, idari tedatla pekâlâ mümkündür. E- ci bir istah mahiyetini haiz ol- sı lazımlı gelen bu tedbirlerin da alkol derecelerini indir- gelir...

Enç karakter ve bünyeleri ko- nmuz için de propaganda usu- müraعات etmemiz icab eder. İtice itibarla, içkiyi tamamen lan kaldırmak bir fayda temin z, bilakis çok daha kötü ak- meller doğurur kanaatinde-

Eskişehir Sivrihisar cad- 168 numarada Tahsin

İçkinin ortadan kaldırılma- niç taraftar değilim. Müva- esi yerinde bir kimse hangi den ve ne kadar içerse içsin, leri haricine çıkmaz. İçki, muh- leri olduğumuz neşenin kaynağı- dikkat edildiği takdirde gö- ki, içtimai topluluklarda iç- in mümtaz bir mevkii vardır. ümle hiç bir zaman mevha- egi, bazı müsbet tedbirlerle yap- ma mecburuz.

Ankara Ahmed Hasan

İçkinin kaldırılması, fayda ne zarar getirecektir fikrinde- Kaçakçılığa ul açacağı pek olan bu memnuiyet diğer ta- an devlet bütçesini müteessir ektir.

Bir izah

Bazı okuyucularımız, gönder- dikleri cevapların aynen neşre- lmemesinden şikâyet etmekte- dirler. Bu arzularını yerine ge- tirmeye çok istedik. Fakat hac- min müsaadesizliği ancak ce- vablarımızın esaslı fikirleri ihtiva eden kısımları neşre bizi icab e- tmemektedir. Okuyucularımız bu yazıyı takdir ederek bial nazur göreceklerini umuyoruz.

İkinci; üçüncü kadehte kendim- den geçmeğe başladım...

— Hacıoğlu daha gelmedi mi?

— Onlar gülüşüyorlar:

— Gelmedi... diyorlardı...

— Sabaha kadar böyle denizde mi kalacağız?

— Gene gülüşüyorlar:

— Hayır; canım, ne kadar sa- bursuzsuz?

— Yahudinin evine daha gel- medik mi?

— Ona da geleceğiz!

— Desenize:

— Erigr... Menzili maksuduna...

— Mediha; hâlâ mekteb hayatın- dan bahsediyordu:

— Gecelelerimiz ne güzel geçer- di... Sanırım yirmi iki arkadaşlık...

Ruzveltin niyeti harb mi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Avrupa harbini daha ziyade karış- tırmaktan ibaret olan siyasetinin yeni bir delili olarak addediliyor.

Burada, B. Ruzvelt'in, bu işveç neşriyatı hakkındaki noktai naza- rını herhalde tasrih edeceği zan- edilmektedir. Sırası gelince Alman- ların da bu hususta vaziyet alacak- ları beyan olunmaktadır.

Bu mesele şimdilik münahestran Amerikan milletini alâkadâr ettir- için bu hususta söyleyecek bir şey yoktur. Alman milleti hiçbir korku veya endişe duymamaktadır. Hâ- disenin bu kadar açıkça kendisine bildirilmiş olması, mezkûr mahfel- lerde Alman seflerinin hâdiseyi yalnız cihan efkârı umumiyesi önünde değil, aynı zamanda Alman mil- letinin önünde de münaheşa etmek zminde oldukları anlaşılma- ktadır.

«Çörçil, Ruzvelt, Stalin»

Bugün Alman hariciye nezaretin- de matbuat mümessillerine şu be- yanatta bulunulmuştur:

Hukudu düvel prensiplerinin böy- le bir ihlâlini, bolşeviklerin hastane gemilerine karşı hukuku beşer ka- idelerinin tatbik edilmeyeceği hak- kındaki beyanlarla aynı zaman- da duymuş bulunmamız enteresan bir tesadüftür.

Bu tesadüfün, Çörçil, Ruzvelt ve Stalin arasındaki ahengi bir de- fa daha isbat ettiği kanaati hüküm sürmektedir.

İskoçya ve İrlandada üsler

Nevyork, 16 (A.A.) — Nevyork Taymıs gazetesinin askeri muhar- riri Hanson Baldwin, B. Willkie'nin İskoçya ile şimali İrlandada Ame- rikan üsleri tesisi hakkında izhar ettiği arzuyu mevzuubahs ederek yazdığı bir yazıda bu arzusunun bir tecrübe balonundan ve şahsî bir mütaaleadan daha fala bir kıymet ifade ettiğini beyan etmektedir.

Bu gibi üsler tesisi, B. Ruzvelt ta- rafından ilân edilen siyasetin gay- ri kabili içtinab bir neticesidir. Ordunun bütün sübayları bu üsle- rin derpiş edilmekte olduğunu, fak- kat henüz tahakkuk etmiş bir şey bulunmadığını biliyorlar.

36 saat mücadele

(Baştarafı 1 inci sayfada)

van toplanından yardım gören Alman kat'aları bu mevziin batarya- larını susturmağa muvaffak ol- muşlardır.

Bunun üzerine piyade kuvvetle- rile istihkâm k'aları, civardaki su- çmaklı mevzilerden açılan şiddetli bir ateşe rağmen birlikte ilerleme- ğe muvaffak olmuşlar ve başlıca müstahkem sığınmağın mazgallarına infilâk maddeleri yerleştirmişlerdir. Şiddetli infilâklar neticesinde be- ton duvarlar çatlıyarak yıkılmış ve içeridekiler ölmüştür.

Bu mühim mevziin zaptından son- ra hücum k'alarınız diğer müs- tahkem mevzilere, bu mevzilerin ölü yazıyeleri tarafından yaklaş- rak, bunları da infilâk maddelerle tahrib etmişlerdir. Bu suretle beton müdafaa sisteminin cenahları za- rar veremeyecek bir hale getirilmiş- tir.

miş bir de rakı şişesi...

Bu çocukluk tedaisi hâlâ tüy- lerimi ürpertir ve bir yerde rakı şişesi görünce derhâl, bakkalın takallüs etmiş cesedi gözümün ö- nünde bütün dehşetle teressüm eder.

Nitekim bu çocukluk hatırası beni bu meuhus iptilâdan koru- mağa kâfi gelmiştir. İçkinin ortad- an kaldırıldığını duymak, bana saadet verecektir.

— Oyunlarla; oyuncuylarla mes- gul... demişler.

— Bir gün ben ona bir oyun oynuyayım da o da beğensin... de- miş.

Sakın beni buraya o attırmasın!

(Kel Hasan) da bana çok kızı- yordu... Civan zarla tam 180 li- rasını almışım. Bu paraları oyun- cu kızlarla onun karşısında ye- dikçe:

— Karşıma gç... Çil çil lira - cıklarım... bozdu bozdu bu oros- topol kızlara sarfet bakalım... Dur- ben de sana elbette bir Alicengiz oyunu oynatım...

— Diyordu.

Kalktım... Etrafıma baktım...

Oduun yağın'arının arasındayım...

Şimdi buradan bir de odunculara görünmeden kaçmak lâzımdı... Ke- nardan vapur iskelesine geldim.

İskelenin levhasına baktım: (Ka- sımpaşa)...

Deniz kenarına geldim... San-

Napolyonun Moskova seferi

(Baştarafı 5 inci sayfada)

dirde Napolyon ordusunun top ade- di, Rus ordusundan fazla idi. Fakat Borodino'da, iki ordu arasında bir müsavat hasil olduğu zaman, top bakımından Rus ordusu, bir derece ye kadar Napolyon ordusuna faik bulunmakta idi.

Ordunun kuruluşuna gelince... O tarihlerde her Rus fırkası 18 ta- burdan ibaretti. Her fırkanın mev- cudu 10,500 kişi idi.

Süvari fırkalarına gelince, her süvari fırkası, beheri 2400 kişiden ibaret 20 süvari bölüğüne ayrıldı. Bu suretle bir süvari fırkasının mev- cudu 48,000 kışç olarak kabul edilirdi.

1812 yılının ilkbaharında, Gür- cistan, Kartım, ve Kafkas hududu da dahil olduğu halde bütün Rusyada mevcut olan Rus askerinin miktarı 283 bin piyade; 25 bin topçu; 14 bin de süvari idi. Bunun haricinde gene süvari olarak bulaunan 30000 Don kazağı mevcuttur. Petersburg muhafazasına ayrılan kuvvet- ler bu hesaba dahil değildir.

Napolyonun muazzam imparator luğunun dört bir köşesine dağılan ordularını, ve İspanyada harb et- mekte olan birkaç yüz bin askerini hesaba katmazsak, Rus seferine başladığı zaman Napolyonun eli altında 360 bin piyade; 70 bin sü- vari, 35 bin de topçu mevcudu.

Bu rakamları da şöylece hatırdı- tutmak lâzımdır. Napolyon ordu- larına karşı filen harbe iştirak eden Rus ordularının sayısından yukarıda bahsetmiştik.

Napolyonun Moskova seferi zamanında Rus ordusunun en zayıf tarafı general kadrosunun kısmen, zabitan kadrosunun da tamamen cahil olması idi. Rus ordusunun id- rici kadrosu, askerlik sahasında ol- duğu kadar umumî malûmat saha- sında da pek cahildi.

Rus ordusunun ikinci zayıf tarafı, orduda disiplin mefhumunun yanlış anlaşılması olması, ve yanlış tatbik edilmesi idi.

Rus ordusunun üçüncü zayıf tar- afı, orduda geniş bir hürsüzliğin alıp yürümesi, levazım zabiterle anlaşılan ordu müteahhidlerinin ordu- yu soyup soğana çevirmeleri, ve dolayısıyla de askerin gayet kötü bir şekilde işe edilmesi ve berbat bir tarzda giydirilmesi idi.

Tabii bunu bütün Rus zabitanı- na, bütün Rus ordusunun idareci kadrosuna temsil etmek hata olur- du. Rus mehzazlerinin verdikleri ma- lûmata nazaran, o zamanlarda Rus ordusunda, Bogration gibi, Kulnev gibi, Rayevski gibi çok namuslu ve pek sevilen generaller de mevcud- du. (Arkası var)

İhtilâs davası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yerlerden borç aldığı, müteah- hidlerin işlerini takip ederek ko- misyon aldığı, bazı mağazalar- dan kredi ile yaptığı ve müfredatı- fatına ile tesbit edilen eşyenn bir kısmının kend: hesabına, fakat arkaadaşları namına satın aldığı, vezve kâtibî Sami Tıpas ta tahsil- dar Sücaiddin tarafından cebin- de görüldüğü bildirilen 250 lirann kardeşi tarafından motosiklet satı- larak kendisine verildiğini, vezne- dar Celâl ise 1939 senesi Teşrinin- de 20 senelik hayat sigortasının müddeti biterek 6105 lira aldığını ve 3000 lira da Emlâk ve Eytam Bankasından borçlanarak 1940 se- nesini Nisanında Yenışehirde karısı namına bir ev satın aldığı, ma- namına 240 lita olduğunu söyledi.

Muhakeme yarın saat 10,30 a- talik edildi.

dalları görünce derakab aklım ba- şıma geldi.

— Ah Mediha... Ah... Fındık Fatma... diye inledim...

— Yelegimin iç cebini yokladım...

— Ne özdanım var; ne saatim var; ne kösteğin var...

Bereket versin ki ceblerimde sekiz on kuruş bozuk para varmış...

Hatırına geliyordu... Sandaıda sarhoş olmuşum... Son kadehi iç- miyecektim... Fakat Mediha elile verdiğim için reddedememişim...

— Hacıoğlu... Yahudinin evi...

Hep sayıklayışların hatırima geliyordu...

Fakat... Ne çare ki: Ne o mu- hayyel Hacıoğlunun pâyine yüz sürebildim; ne de Yahudinin desti- şerifini öpebildim...

Umarsın bir nûvaziz açtığı bin zahm için emma:

O insanıyet ey dil gamzei cana- neden gelmez.

Mahmud Said Altındağ

(Arkası var)

"Son Posta,"nın bulmacası: 7

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Bir nevi e-

rik (6) İnsan cil-

di (3)

2 — Boyun aksı

Bir, rumcadır (3)

3 — Kırmızı (2)

Çok yaşayan bir a-

ğaç (5)

4 — Okumams,

bilgisiz (5) Bir u-

zuvun aynı hareke-

ti yapması (3)

5 — Bal (4)

6 — Rahmetli

özü (6) Kalsaban

sattığı (2)

7 — Boyun ak-

si (2) Ced (3)

8 — Bir nevi ku-

maş (5) Aptal (4)

9 — Çıban (4)

Bir eşya (4)

10 — Güzelin

aksi (6) Sene (3)

11 — Bir kadım

ismi (5) Nida (2)

12 — İlk harfinin sonuna bir «s»

ilâve ediniz «er» olsun (4)

Yukarıdan aşağı:

1 — Hububatın biri (8) Asyada

bir ülke (3)

2 — Şöhret (2) Çok iyi (5)

3 — Hayvanların yattığı yer (4)

Ekilen arsa (5)

4 — Aktılanın aksi (4) Kadımın ak-

si (5)

5 — Şöhret (2) Bir kadın ismi (6)

6 — Futbol müsabakası (3) Fakat

(3) Bir yemiş (3)

7 — Noksansız (3)

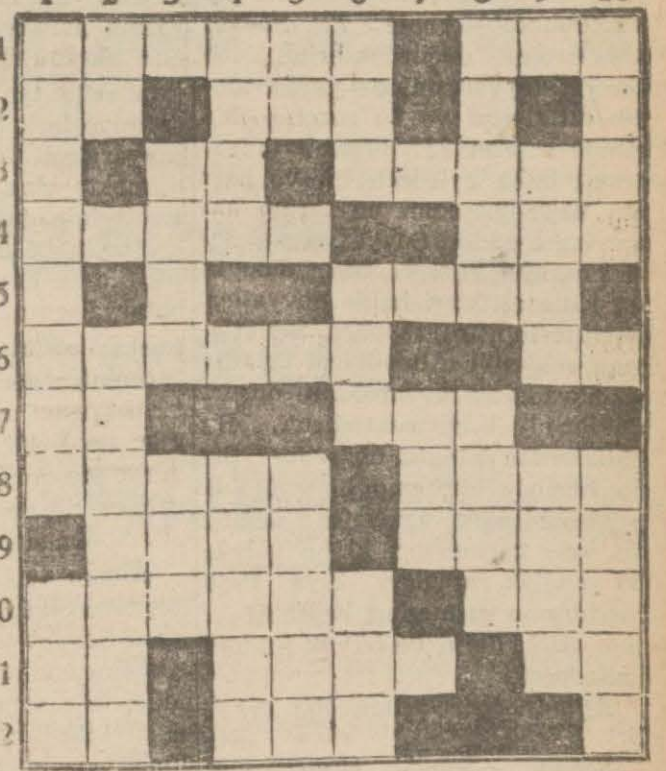
8 — Gerilip asılan örtü (5) Şaka

(4)

9 — Soy sop (4) Sıcaklat (4)

10 — Flat tesbiti (4) Bakıra vuru-

lan (5)

Japonya bir askerî harekât tasarlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu resmî beyanat, Konoye'nin imparatorla 25 dakikalık bir mü- lâkât yaptığı Hayama sarayından döndükten 40 dakika sonra anaazın ve hayret uyandırıcı bir şekilde yapılmıştır.

Kabinenin istifasına Konoye'nin nezdinde saat 17,30 da yapılan fev- kalâde bir nazırlar içtimai müte- akib karar verilmiş, müteakiben başvekil trenle Hayamaya hareket etmiştir. Konoye saat 21,40 ta Tok- yoya dönmüş ve kabineyi tekrar topharak imparatorun yeni hükü- metin teşekkülüne kadar işlere de- vamlı edilmesi hakkındaki emrini tebliğ etmiştir.

İmparator Tokyo'ya dönüyor
Burada, vaziyetin fevkalâde ne- zaketi dolayısıyla imparator ve im- paratorice yarın öğleden sonra Tok- yo'ya döneceklerdir.

Matsuoka, birkaç gündenberi so- ğuk algınlığından muztarib oldu- ğu için kabinenin fevkalâde toplan- tısında hazır bulunmamış, buna binaen kabine başsekreteri Matsu- oka'nın istifa imzasını almak üze- re ikametgâhına gitmiştir.

İkinci Konoye kabinesi idare- sinde Japon tarihini: mühim hâ- diseleri şunlar olmuştur:

1 — «Millî hizmet birliği» nin tesisi ile tahaddüs eden totaliter millî hareket üzerine bütün siyasi partilerin dağılması.

2 — Japonya'ı Almanya ve İ- talyaya bağlayan üç tarafı ittifak- kan akdi.

İstifanın sebepleri

Prems Konoye'nin istifasına se- beb bugünkü dünya vaziyeti kar- şında daha kuvvetli bir kabine lü- zumundan ileri gelmektedir.

İmparatorla imparatorice sayfi- yelerinden Tokyo'ya dönmüşlerdir.

Yeni Japon kabinesinin daha ziya- de bir askerî kabine olması üzerin- de ehemmiyetle durulmaktadır. Bir Japon gazetesi bu münasebetle yaz- dığı bir yazıda topyekûn harb va- ziyetine girmek için ehemmiyetli kararlar verileceğini bildirmekte- dir.

Prems Konoye kabinesi impara- torun iradesi çıkıncıya kadar yerin- de kalacaktır.

Diğer taraftan şimdiki kabinenin kuvvetlendirilmesi de meyzuabah- tir. Bu suretle bu kabinede askerî e- lemanların artırılması Japonya'nın yeni ve büyük bir maceraya atıla- cağı tahmin olunmaktadır. Sızan haberlere göre Almanlar Japonla- rın Sibiryada Rusların deniz eya- letlerine saldırmasını istemektedir- ler. (Radyo gazetesi)

Askerî harekât tasarıyorlar

Londra, 16 (A.A.) — Royter a- jansının diplomatik muharriri ya- zıyor:

Japonya'nın yeni bir askerî ha- reket tasarladığını gösteren ala- metleri İngiltere ve Amerika çok yakında takip ediyorlar.

Japonya'nın kendisine hiçbir devletin uluorta taarruz edece- ğinden endişesi olmaz. Binaena- leyle Japonya Alman arzularile

Amerika halkı harbe girmek istemiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

harbe filen girmesi için en iyi yol olduğuna söylenmiş ve demiştir ki:

— İzlandanın işgali, Amerika- nın Avrupa işlerine bir müdahale- sidir. Bu işgali Amerikan mü- dafaası için zarurî olduğu söyle- nemez. Bu, bir müdafaa tedbiri değildir. Çünkü Almanlar Ame- rika'ya taarruz etmemişlerdir.

Amerika ile Almanya arasında- ki münasebetlere gelince, iki mil- let sulh içinde yaşıyorlar. Şimdiye kadar Almanlar Amerikalılara karşı düşmanca telâkki edilebile- cek hiçbir tedbire tevessül etme- mişlerdir.

B. Taft, Amerika halkının yüz- de 80 inin harbe girmek aleyhinde olduğuna söylemiştir.

Amerika ordusu — Ofi:

Vaşington 16 (A.A.) — Ofi: Reiscümbur Ruzvelt, gazetecile- re hitaben demiştir ki: Amerika ordusu, hâlâ dünyadaki orduların en küçüklerinden biridir. Mevcudunun üçte ikisi terhis edilip bunların yerine yeni kur'a efrağı alındığı takdirde ordunun inhilâl e- deceğine şüphe yoktur.

Hatib ilâve etmiştir:

Şimdi ordunun idamesi veya - hud inhilâline müsaade edilmesi şükârlardan birini tercih etmek ko- laydır. Bu babda bir karar vermek kongreye aiddir.

Alman denizaltısına hücum

Nevyork, 16 (A.A.) — D. N. B.: New-York Times diyor ki:

Bahriye komisyonu reisi Ayan azasından B. Walsh, bir mülakât esasında, bahriye nazırı B. Knox'un geçen Cuma günü bahri- ye komisyonunun gizli bir içtima- nda yapmış olduğu beyanatı te- yid etmiştir. Bu beyanatta bir A- merikan torpido muhrininin yak- laşmakta olan bir Alman denizal- tısına, denizaltı bombaları attığı bildirilmiştir.

İngilterede hava

kurbanları:

41 bin 900 ölü

Londra, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre 1940 İkincikâ- nunundan bu senenin Haziran so- nuna kadar İngiltere üzerinde ya- pılan düşman hücumları netice- sinde 41 bin 900 kişi ölmüş, 52 bin 178 kişi yaralanmış veya hastane- ye kaldırılmıştır.

kendi menfaatlerini telif ederek nüfuzuna Hindî Çininin cenubuna götürmek isterse bunu ancak ce- nuba doğru genişletme plânları- nın tatbiki için yapmış olacaktır.

Roytere göre

Tokyo 16 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Salâhiyetli bir kaynaktan bildiril- diğine göre, Konoye kabinesinin istifası üzerine ne dahili, ne de bey- nelmîl sahada hükümetin anaya- sasında herhangi bir değişikliğe in- tizar edilmemektedir.

